

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 7-39. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
7-38. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ARAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGÓ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

12 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 215. SZÁM.
1930. Szeptember 24. SZERDA.

12 FILLER

A cél felé

Evekkel ezelőtt egyik kiváló európai elme azt mondotta, hogy századunkat a kisebbségi eszme fogja uralni. Ha visszatérünk az elmúlt tizenegy esztendőre, akkor igazat kell adnunk ennek a megállapításnak, mert tényleg, mint a vízbe dobott kő, egymásra következő, nagybodó gyűrűi egyre terjedtek világszerte a különböző nemzetek szimpátiái. Rövid egy évtized alatt a kisebbségi kérdésnek hatalmas irodalma keletkezett, alátámasztva a kisebbségi jognak és etnografiának tudományos érveivel. Az európai, közel negyvenmillió népkisebbség megteremtette magának azokat a szervezeteket, melyek meg nyilvánulási lehetőséget adtak azon vágyaknak, kívánságoknak és követeléseknek, melyek minden nemzetiiséget az isteni és emberi jog szerint megilletnek. A kisebbségi kérdésnek azonban praktikus megoldása nem haladt ilyen egyenes uton — mert a konferenciák párnázták az újabb igen sokszor mellékkérdésnek tekintették a kívánságokat s azon dolgoztak, hogy a kisebbségi státumokba és békeszerződésekbe lefektetett kívánságok csak írott maradjanak. A magyar kormány egyetlen egy alkalmat sem mulasztott el, hogy a minket olyan mélyen érdeklő kisebbségi kérdést a világ közvéleményének emlékeztetője idézze s követelje ennek a kérdésnek nemzetközi garanciákkal való végleges megoldását. Most, — végre, — eljöttünk oda, hogy a kisebbségi kérdést a nemzetek szövetségének egyik főbizottsága fogja tárgyalni, ami az eddigi gyakorlattal szemben jelentős eredmények mondható, mert ezáltal a kisebbségi kérdés, mint az európai politikának egyik elsőrendű kérdése, kerül színpadra. Mi az első pillanattól fogva nem kételkedtünk abban, hogy a kisebbségi kérdést elszakasztani nem lehet s csak idő kérdése az, hogy mikor fog annyi millió embernek a panasza érdemleges megoldás alá kerülni.

Azt a tényt, hogy a kisebbségi kérdés a Népszövetség főbizottságának programjába vétetett, mindannyunknak meglepéssel kell fogadni, mert ebben az erkölcsi öröknek olyan sulya nyilvánult meg, — mely reálisan lemérhető reményekre jogosíthat. Ime, a világ közvéleményének érdeklődésétől és együttérzéstől átszított feszítőereje oda-kényszerítette a kisebbségi kérdést, ahol a világ dolgait megvitatják s ahol a követendő utakra nézve generális megállapodások jönnek létre. Reménytel nézünk e kérdés további megoldása felé, mert ahogy a szabad Svájc födelegátusa mondta, — mi már elejétől fogva hirdettük meggyőződéssel, hogy a kisebbségeknek szent jogaik vannak s ezeket a jogokat semmiféle diplomáciai manővrozással, vagy hatalmi presszióval megmásítani nem lehet. A főbizottságba való utalással következő kell a kisebbségi kérdés következő fázisának, mely egyszer s mindenkorra számúzi maga körül a népek megkülönböztetésének és jograhivatottságának lehetetlen és értelmetlen formáit.

Eltogták a nyiregyházi gyilkost

(Tudósítás a harmadik oldalon.)

Lord Rothermere: „Csehország máról holnapra megszűnhetne létezni

A LORD ÜZENETE A NÉMETORSZÁGI VÁLASZTÁS EREDMÉNYÉRŐL, NÉMETORSZÁG HELYZETÉRŐL, MAGYARORSZÁG SÉRELMEIRŐL.

KÖZÉPEURÓPA NÉPEI 100 MILLIÓS NÉPESSÉGÜ BLOKKBA TÖMÖRÜLHETNÉNEK.

London, szept. 23. Lord Rothermere Münchenből üzenetet küldött a Daily Mailnak, mely a lap szeptember 24-iki számában jelenik meg. A lord annak a véleményének ad kifejezést, hogy

a Hitler-párt nagy előretörése a németországi választásokon új harc a bolsevizmus ellen. Fel kell használni az alkalmat, hogy foglalkozzanak annak lehetőségével, hogy Németország sérelmeinek egy részét közvetlen tárgyalások útján orvosolják.

Az erős nemzeti érzelmű németek egyike sem érheti be azzal, hogy a Népszövetségtől várja jogos panaszainak elintézését.

A „genfi humberg” dolgában Magyarország tapasztalata jó példának szolgál.

Apponyi Albert gróf, az elnyomott magyarság szószólója, az elmúlt héten figyelmeztette az európai közvéleményt arra, hogy Magyarország tíz éven keresztül hiába fordult a Népszövetséghez annak a 3 millió háromszázezer magyarnak az érdekében, akiket a trianoni békeszerződés idegen területre juttatott.

Rothermere lord felhívja a nyugateurópai államok figyelmét arra, hogy a nemzeti szocialista irányzatú Németország megmutathatja azt az utat, mely az igazságtalanságok kiküszöböléséhez vezet. Talál módot a hárommillió csehországi némethez, valamint a hárommillió román és cseh fennhatóság alatt álló magyarhoz, de alkalmas magát a magyar népet is eszmekörébe bevonni.

A lord így folytatja:

A dolog ilyen fejlődése arra vezethetne, hogy Csehország, amely megszerte a trianoni békeszerződést a kisebbségek elnyomásával és azáltal, hogy nem csökkentette fegyverkezését, máról-holnapra megszűnhetne létezni.

Nagyon lehetséges, hogy a jövő így alakulhat. Bár ezt fájlalnom, mert a cseh állam létezését első-sorban néhai bátyám, lord Northcliffe által, valamint a háború alatt általam folytatott propagandának köszönheti.

Az általam körvonalozott fejlődési folyamat odavezethet.

hogy Középeurópa egymás mellett élő népei egy, a száz millió főt jóval meghaladó blokkba tömörülhetnek. A nagyhatalmak vaksága Németország politikai súlyának olyan megnövekedését idézi elő, mire a németek egy győzelmes háború esetén sem gondolhattak volna.

A lord arra a következtésre jut, hogy ha Magyarország panaszainak orvoslását megtagadják, ő maga tanácsolná az országnak, hogy

lépjen be egy ilyen szövetségbe. Ennek egyetlen feltétele az volna, hogy Magyarország őrizze meg függetlenségét.

A háború azt eredményezte, hogy Magyarországot súlyosan megcsönkítették és számos igazságtalanságot kellett elszenvednie.

Egyetlen előnye az volt, hogy Magyarország visszanyerte ősi önrendelkezési jogát

és azt a hírnevet, hogy a magyar nép egyike Európa leglovagiasabb és legkiválóbb népének.

Nem lesz fizetésemelés az állami alkalmazottaknál

Hivatalosan cáfolják az erről szóló híreket.

Egyes pesti lapok arról adnak hírt, hogy tiszszázalékos fizetésemelést tervez a kormány az állami alkalmazottaknál. Erre vonatkozólag ma délben a következő felhivatalos nyilatkozat jelent meg:

A jelenlegi pénzügyi viszonyok mellett az államháztartás mostani helyzetében sajnos, nem gondolhatunk sem 10 százalékos, sem más fizetésre. Az ilyen hírek felelős helyről nem származhattak, mert aki tisztában van annak jelentőségével, hogy a magyar állami költségvetés 52 százaléka máris tisztviselői fizetésekre és nyugdíjakra fordítatik, másrészt hogy

egy esetleges fizetésrendezést, a mely egyébként sem lehetne lineáris jellegű, feltétlenül meg kell előznie az ugynevezett tisztviselői normálstátus helyreállításának, az nem tételezhető fel, hogy komoly tényezők ma ily tervekkel foglalkozhatnak.

Tudvalevő, hogy a normálstátus helyreállítása csak hosszabb folyamat eredménye lehet s ha itt bizonyos eredmények elérték már, akkor lehet szó majd arról, hogy az ily módon előálló megtakarítások bizonyos fizetésrendezési célokra felhasználassanak.

Bethlen miniszterelnök októberben Törökországba utazik

Budapest, szept. 23. Bethlen miniszterelnök októberben a török fővárosba, Ankarába szándékozik utazni. Erről az utazásról beavatott helyen a következő felvilágosítást adták:

— Amennyiben a külső és belső politikai helyzet megengedi, a miniszterelnök ur valóban elutazik a török fővárosba október végén. — Természetesen ez kizárólag a politikai viszonyok alakulásától függ. A miniszterelnök törökországi útját semmiféle külpolitikai aktualitással sem lehet összefüggésbe hozni.

— Bethlen gróf már hónapok

óta készül erre az utazásra, miután a török kormánytól meghívást kapott.

— Törökországgal tudvalevően a barátsági és döntőbírói szerződést már megkötöttük, semmiféle függő ügyünk Törökországgal nincs. Bethlen utazása kizárólag udvariassági látogatás, egyrészt Kemál elnöknel, másrészt a török kormánynál.

Amennyiben a miniszterelnök október végén valóban utrakelne Ankarába, ez az utazás körülbelül két hetet venne igénybe és Bethlen csak november 15 táján térne ismét haza.

Rágalmazási per a királypuccs és az ellentorradalom idejéből

Ranzenberger ezredes kontra Prónay György. — Kommunizták véréről és nem Habsburg-véréről beszélt Prónay a tanuvallomások szerint.

(Budapest, szept. 23.) Ranzenberger Viktor testőrőrnagy és Prónay Pál között körülbelül két évvel ezelőtt játszódott le a Belvárosban az az uccai affér, amelynek következménye volt a büntető törvényszék Schadt-tanácsa előtt ma lefolyt tárgyalás. Ranzenberger és Prónay között, mint ismeretes, évek óta súlyos ellentétek vannak és ezek törtek ki a Kossuth Lajos uccai izgalmas afférban. A két ellenfél találkozott egymással, szóváltás támadt, amelynek hevében Ranzenberger kirántotta kardját, Prónay pedig botjával védekezett, Prónay a karján megsérült, mire revolvért rántott. Ezzel be is fejeződött az incidens uccai része.

Másnap azonban Ranzenberger lovasias elégtételt kért, amelyet azonban Prónay megtagadott, de kijelentette, hogy fegyveres kiállásra hajlandó. Prónay ezzel az esettel kapcsolatban egy nyilatkozatot küldött Ranzenberger megbízottjának, Schenker Zoltán és Vitéz Gyula alezredeknek. A nyilatkozatában azt állítja Prónay, hogy még 1922-ben és 1923-ban Ranzenberger olyan magatartást tanúsított, amely lovasias nyilatkozatainak megbízhatóságát lerontotta és bár a hadseregbe való felvételét Prónaynak köszönheti, mint helyettes parancsnok, nem volt hozzá őszinte. Nem kelt védelmére az intrikálókka szemben, a királypuccs alatti magatartására vonatkozóan merőben ellentétesen nyilatkozott róla, egy perben hamis vallomást tett ellene és odíózus volt a szerepe az úgynevezett ABC-pénztárkönyvek eltűnése körül is. A nyilatkozat több lapban is megjelent.

Ranzenberger testőrőrnagy sájtórágalmazás vétsége címén tett feljelentést Prónay ellen, aki ellen felhatalmazásra üldözendő sájtórágalmazás vétsége címén is eljárás indult.

A mai tárgyaláson igen sok tanu jelent meg köztük Wüdisgrätz Lajos herceg Beniczky Ödön volt belügyminiszter, Ostenburg Gyula ezredes és egész sereg magasrangú katonatiszt. Schadt elnök mindenekelőtt a felhatalmazás kérdését akarta tisztázni, ez azonban egyelőre nem sikerült, mert nem lehetett megállapítani, hogy a belügyminiszternek vagy a honvédelmi miniszternek kellett volna megadni a felhatalmazást a sajtóper lefolytatására. Ranzenberger őrnagy ugyanis anakidején, mint a csendőrtartalék zászlóalj, közigazgatásilag a belügyminisztérium alá, mint karhatalmi alakulat tagja azonban a honvédelmi minisztérium fennhatósága alá tartozott.

A törvényszék elsőnek Prónay Pált hallgatta ki, aki vallomását azzal kezdte, hogy az inkriminált cikkeket ő írta és azokra vonatkozóan kéri a bizonyítás elrendelését. Az inkriminált tények ugyanis Prónay szerint megfelelnek a valóságnak és azért is akar bizonyítani, mert ezzel védekezni akar az ellene és felsége ellen szórt rágalmaikkal szemben.

— Engem —, mondotta a továbbiak során, — Ranzenberger és társai úgy állította be, mint aki dinasztia-ellenes voltam, durvahangú nyilatkozatokat tettem a Habsburg-ház ellen, aztán pedig ellenkező magatartást tanúsítottam. A feleségem pedig olyan beállítással szerepelt mint politikai mérlegkeverő. Ilyen támadásokkal

szemben jogom és kötelességem védekezni.

A bizonyítékeljárás Prónay kihallgatása után nyomban meg is kezdődött.

Elsőnek Koncz Sándor altábornagyot hallgatta ki a törvényszék. Az altábornaggal is a felhatalmazás kérdését akarta tisztázni az elnök, de miután ez a kérdés továbbra is nyitva maradt, az ügyész azt indítványozta, hogy ebben a kérdésben keressék meg az illetékes minisztériumokat. A bíróság erre különböző iratok beszerzését határozta el és azok beérkezéig a kivádas vádpontokkal kapcsolatban nem is fogatosított tanukihallgatásokat.

TANUVALLOMÁSOK.

A magánvádra vonatkozóan pedig elsőnek Apostolovics Sándor századost hallgatja ki.

A tanu azt vallotta, hogy Prónay Pál alezredesnek soha semmi dinasztiaellenes nyilatkozatát nem hallotta.

Beniczky Ödön arról tett vallomást, hogy a királypuccs idején őt és Szmeccsányi Györgyöt egy őrzőket kereste, amelyet tudomása szerint Prónay alezredes küldött ki, de nem azzal a céllal, mint ahogy Ranzenberger állította, hogy IV. Károlyt fogja el az őrzőket, hanem hogy őt és Szmeccsányit tartóztassa fel.

Darvai János védő ezután több kérdést intézett Beniczky Ödönhöz, amellyel azt akarta bizonyítani, hogy Károly király elfogatására nem is lehetett patrult küldeni. Beniczky Ödön válaszul azt adta elő, hogy IV. Károly a kora délutáni órákban érkezett Budapestre és nem sokkal később el is távozott, tehát éjfél tájban nem lehetett volna elérnie annak, hogy elfogatására Pesten patrult küldjenek ki. Schadt elnök ezután több iratot ismertetett, majd Prónay Gyula nyugalmazott tábornokot, Prónay Pál bátyját hallgatta ki.

PRÓRAY GYULA VALLOMÁSA.

Prónay tábornok vallomása során azt adta elő, hogy évtizedeken keresztül szolgálatot teljesített Ferenc Ferdinánd néhai trónörökösénél, majd Frigyes főhercegnél, akinél szolgálattevő kamarás volt. Azt az ismeretes Albrecht-vacsorát, amelyet Prónay

Pálék rendeztek, ő közvetítette Svájcban. A vacsora minden incidens nélkül zajlott le. Nem fedi a valóságot, hogy a tisztek körében megütközést keltett az a körülmény, hogy Prónay Pál Albrecht főherceget meghívta a vacsorára. A vacsorának tudomása szerint semmiféle politikai célja, vagy jelentősége nem volt és kellemes hangulatban folyt le.

Vitéz Füleky Dezső vezérkari ezredes volt a következő tanu, aki egyik lovasias ügyben Görgey Miklós ezredessel együtt segédje volt Ranzenberger Vikornak és mint ilyen különböző lovasias ügyekre vonatkozó jegyzőkönyveket írt alá. Az aláírásával ellátott iratok tartalmát kihallgatása során fenntartotta.

Keresztes Artur nyugalmazott tábornok, a következő tanu azt adta elő, hogy a királypuccs idején ő szervezte meg Szombathely royalista helyőrségét és amikor dolga végeztével visszavart menni Sopronba, értesítést kapott arról, hogy Prónay Pál felesége szeretné, ha autójával elvinné őt is. Prónay Pál feleségét korábban nem ismerte, csupán fényképről s mikor délen az étteremben találkozott vele,

lemutakozott neki és emlékezete szerint francia nyelven beszélgettek. Lehet, hogy Szeghő István főhadnagy, — aki később állítólag azt jelentette Ranzenberger Vikornak, hogy arról beszéltek, hogy őt, Szeghőt, mint kormányzóhi tisztelet le kellene tartóztatni — ott volt az étteremben, de a halk beszélgetésből, amely közte és Prónayné között lefolyt, semmit sem hallhatott és egyébként is ilyen tartalmu beszélgetés közöttük nem folyt. A védelem által bejelentett több tanu vállotta ezután, hogy Prónay beszéde alkalmával azt hangoztatta,

a vörösek vérevel fogja pirosra festeni a Vár falát.

Soha sem beszélt Prónay Habsburgokról, hanem mindig csak a kommunistákról.

Körtvélyessy-Koncz Sándor nyugalmazott altábornagy, akinek alá volt annakidején Prónay zászlóalja rendelve, úgy vallott, hogy nem tud arról, hogy Prónay Habsburg-ellenes nyilatkozatokat tett volna. Prónay a nyilatkozatokat mindig rendszeresen látta el.

A tárgyalási halnapután folytatják

A téli menetrend megszüntet egy debreceni gyorsvonatpárt

Október 5-től kezdve nem indul Debrecenből a déli gyorsvonat és nem érkezik Budapestre az esti tíz órás gyors.

Félhivatalos közlés jelent meg arról, hogy október 5-től kezdve az Államvasutak igazgatósága az új téli menetrendben a személyszállító vonatokat egy részét megszünteti. A menetrendben kétféle vonatforgalmi korlátozás lesz, a kisebbmértetű vonatbeszüntetés az egész téli menetrend tartamára, vagyis október 5-től május 14-ig érvényes, az erősebb korlátozás pedig január 7-től március 27-ig tart.

Az Államvasutak valamennyi vonalon redukálják a vonatok számát és pedig mind a fővonalakon, mind a mellékvonalakon. Az erre vonatkozó hirdetmény a legközelebbi napokban fog megjelenni. A gyorsvonatok közül október 5-től kezdve megszünteti a MÁV a Budapestre délután 6 óra 15 perckor induló szegedi gyorsvonatot és annak ellenvonalát, valamint a délután hat órakor induló debreceni-nyíregyházi gyorsvonatot, valamint ennek ellenvonalát.

Eszertint október 5-től kezdve nem indul a déli 12 órakor induló gyorsvonat. Budapestre pedig nem jön Debrecenbe a délután 6 órakor Budapestre induló és ide

este 10 órakor érkező gyorsvonat.

Ezeknek a gyorsvonatoknak a megszüntetése kellemlenül érinti a kereskedelmi köröket. Ugyanis a tisztántali, de főleg a debreceni és nyíregyházi kereskedők a megváltozott menetrend folytán nem lesznek abban a helyzetben ezután, hogy üzleti dolgaikat délelőtt és délután elintézzék, még aznap visszatérhessenek otthonukba, hanem kénytelenek lesznek az egész éjszakát Budapestben tölteni, ami természetesen nagy költségű dologgal jár.

Ezekben a körökben azt hangoztatják, hogy inkább a délután két órakor Budapestre induló gyorsvonatot szüntesse meg a MÁV. Ez ugyanis annyira frekventált vonat, mert aki a délelőtti Budapestben tölti, szívesen megvárja az onnan este hat órakor induló gyors indulását.

Mint értesülünk, a kereskedelmi képviselők ilyen irányban felterjesztést is fognak intézni a MÁV igazgatóságához.

TISZAI KONFERENCIA SZOLNOKON.

Az Országos Magyar Kereskedők Egyesülete (OMKE) terbe vette, hogy október hó második felében Szolnokon egy tiszai konferenciát rendez. Ennek a konferenciának, — amelyen Sándor Pál, országgyűlési képviselő, az OMKE elnöke is részt fog venni és amelyen Sesztina Jenő felsőházi tag, a Debreceni Kereskedelmi és Iparkamara elnöke fog előkölni, célja az, hogy főleg a tiszai közlekedéssel kapcsolatos problémákat, kívánságokat és esetleges panaszokat megtárgyalja, első sorban abban a vonatkozásban, hogy miként lehetne a tiszamenti községek forgalmi bajait orvosolni s hogyan lehetne e tiszamenti községek a nagy városokkal élénkebb relációba hozni.

—OO—

MOZIBAN ELKÖVETETT ERKÖLCSTELENKEDÉS MIATT ÖT HAVI FOGHÁZ.

Brüsszelből jelentik: A brüggei törvényszék hétfőn öt hónapi fogházra ítélte Grosmann, volt német tábornokot, erkölestelen üzelmek miatt. A volt német tábornok a vád irat szerint egy osztrák moziban szeméremellenes bűncselekményt követett el s a törvényszék az erkölesteleni törvénybe átköző események miatt bűnösnek mondta ki a volt tábornokot.

Önt is érdekli,

mert mindenkit kell, hogy érdekelje, mily környezetben tölti a mána munkás embere a pihenőjét.

A Killer-butorgyár

hazai és külföldi tervezők példái és utasításai alapján minden lehetőség és mód megad, hogy minden intelligens és modern ember korának minden praktikusságát kihasználva, nivójának megfelelően rendezkedhessen be. Az üzlet valamennyi

modern kirakata

csak kis töredékét nyújtják annak, amit a raktár Önnék nyújt, mert a közeli őszi vásár alkalmával hihetetlen olcsón vásárolhat szép, modern butorokat, gépészeti szönyveket, modern esztlárokat. Tegyen egy próbát és meg fog győződni, hogy

nem reklám, hanem valóság

amit a Killer Butorgyár Önnék nyújt, Piac u. 68. sz. a, üzletben.

Nagykanizsán eltozták a nyiregyházi gyilkost

Klein Sándor beismerte tettét, de azzal védekezik, hogy összeszólalkozás hevében gyilkolt

Nagykanizsa, szept. 23. Kedden délután 6 óraker a nagykanizsai vasuti állomáson a rendörség

elfogta Klein Sándort, a nyiregyházi gyilkost, aki Genovából jött vissza Magyarországra. Klein Sándor bevallotta, hogy a gyilkosságot ő követte el.

Előadta, hogy a faterlep irodájában összeszólalkozott Starkkal, aki őt megütötte. Ő viszáutötte olyan erővel, hogy Stark a földre esett és fejét egy cementlapba ütötte bele.

Erre ő odarohant és Stark fejét többször a cementlaphoz verte, amig elborította a vér. Utána az udvaron egy gödört ásott és odatette Starkot.

A nagykanizsai rendörség telefonon jelentette a letartóztatást és a beismerő vallomást a főkapitány ságnak és a gyilkost Budapestre utnak indította.

BUDAPESTEN GÉNUABA VÁLTOTT JEGYET KLEIN SÁNDOR

Budapest, szept. 23. A budapesti főkapitányságon kedden délelött megállapították, hogy Klein Sándor, aki szeptember 16-án szökött meg Nyiregyházáról Budapestre a Baross-téri menetjegyirodában egy harmadosztályu vasuti jegyet váltott Génuába. Déli 12 óra tájban megjelent a menetjegyirodában, meglehetősen izgatottan, ott felmutatta utlevelét, majd azt kérdezte az iroda egyik alkalmazottjától, hogy érvényes-e a francia vízum? Mikor közölték, hogy a vízum érvényben van, először Marseillebe kért jegyet, később azonban meggondolta a dolgot és mikor már majdnem kiállították a Marseillebe szóló jegyfuzetet, hirtelen megváltoztatta elhatározását és arra kérte a tisztviselőt, hogy jegyét Génuába állítsa ki. Ez meg is történt és Klein Sándor utlevelével és vasuti jegyfuzetével zsebében eltávozott. A jelek szerint ezután ült fel arra a villamosra, amely az Üllői utra vitte és ekkor történt találkozás a barátjával, Blum Kálmán kocsisikésrével, akinek elmondotta, hogy külföldre utazik.

Klein tényleg elutazott Génuába, de aztán visszatért Magyarországra. Ugy látszik, a büntudat hajtotta vissza. Nagykanizsa állomáson felismerték és letartóztatták.

MGYTUDNÁLE EGY EMBERT ÖLNI? — KÉRDEZTE KLEIN SÁNDOR EGYIK BARÁTJÁTÓL A GYILKOSSÁG UTÁN

A Nyiregyházán folyó nyomozás során kihallgatott egyik tanu igen érdekes vallomást tett. Ugyanis Klein Sándor szeptember első napban egy bizalmas beszélgetés alkalmával azt kérdezte tőle: — Meg tudnál-e egy embert ölni?

Majd mikor a barát azt felelte, hogy erre nem volna képes, akkor Klein azt kezdte firtatni, hogy milyen súlyu terhet bírna el barátja. A tanu erre azt felelte, hogy 6 kb. 40-45 kny-i súlyut, mire Klein Sándor hencegve jelentette ki, hogy ő 85-90 kilót is elbir. Ez a körülmény arra enged következtetni, hogy Klein Sándor

mégis csak maga végzett áldozatával és maga igyekezett eltüntetni a borzalmas büntény nyomait.

A boncolás során megállapítást nyert, hogy Stark Sándor zakókabátja és inge hátul fel volt huzva és össze volt sodorva, mintha a tettes annál fogva vonszolta volna a cselekmény színhelyéről a sirgödörig. Erre enged következtetni az a körülmény is, hogy az áldozati hulla hátán a bőrön esikok vannak, amelyek nyilvánvalóan a holt test vonszolása közben keletkeztek. A nadrág és az alsónadrág ugyanezen okból lehuzódott és az áldozat tomporán akadt meg.

Klein Sándort ugylátszik, állandóan furdalta a lelkiismeret, folyton vizsgálgondolt véres tettére s így még barátaival való beszélgetés közben sem szabadulhatott kényszerképzeteitől. Pszichoanalitikai szempontból igen fontos tehát ennek a tanunak a vallomása, aki szerint Klein dicsekedett azzal, hogy ő 90 kilogramot is elbir. Ez a 90 kilogramos súly nem volt más, mint a Stark Andor holtteste, amelyet Klein Sándor egyedül vonszolt ezen a rémes éjszakán a gyümölcsös kertből a raktári sirig. Olyan tanu is van, aki azt állítja, hogy hajnali 3 óraker látta, hogy az Ehrenfeld faterlep irodájában világosság van.

Egy véres ujság feküdt Stark Andor mellén a gödörben

A vizsgátoírói helyszíni szemlének, exhumálásnak és törvénytészi boncolásnak szomorú szenzációja, hogy a kiasott gödörben, ahol Stark Andor feküdt összegörnyedten, a hulla mellén, a szvetter-csomók között egy vérrrel aztatott ujságpéldány hevert. Az ujságpéldány nem volt más, — mint azt a boncjegyzőkönyv is megállapítja, — mint a „Nyirvidék“ folyó évi augusztus hó 25-iki példánya. Eleinte az volt a feltevés, hogy Klein Sándor az ujságpapírost a vérynomok eltüntetésére és feltörlesére használta, azonban ez az ujságpapír teljesen gyüretlen állapotban találtatott meg, amiből arra lehet következtetni, hogy azt Stark Andor, halála előtt néhány perccel meg olvasta s hogy éppen ujságot olvasás közben érte az első halálos csapás. A gyilkos azután ezt az áruoló nyomot is el akarta tüntetni és az ujságot rádobta a gödörben levő hullára.

Az a gödör, amelyben Stark Andor hulláját megtalálták, 160 cm. hosszú, 80 cm. széles s 140 cm. mély. Ilyen hatalmas gödört kellett megásnia Klein Sándornak, hogy szerencsétlen áldozatát eltüntesse benne. Nagy munka lehetett, több órát vett igénybe s ugyanecek nagy munka volt a holttest odacipelesése is. De telt az éjszakából, a Szarvas ucca végén levő faterlepen, amelynek szomszédságában jóformán nem laknak; az 5 katasztrális hold területű, sötét, raktárszínekkel zuzugossá épített területen nyugodtan dolgozhatott. Nem zavarta őt senki. A telep öre csaiadjával együtt aludni tért, a kutya meg volt kötve

s mire Klein Sándor befejezte munkáját, akkorra már pítymallani kezdett. Három óraker még égett a lámpa szobájában. Ugy látszik, ekkor mosta le magáról a vért és a piszkot s ekkor töprengett álmatlanul azon, hogy mit fog ezután tenni. Annyi bizonyos, hogy bámulatos lélekjelenléttel hajította végre borzalmas tettét s tudta leplezni lelkiismeretfurdalását.

Kitagadjuk, kiközösítjük a gyilkost a zsidóság táborából — mondotta a főrabbi.

Nagy részvét mellett temették el Stark Andort Nyiregyházán. Bernstein Béla főrabbi bucsuztatta el Stark Andort. Az élet örvénylő bizonytalanságát aposztrofálta, majd így szólott:

— Elvesztél a fenevadak gyilkos eszköze által, mert nem volt ember, aki ezt tette, hanem vérszomjas fe-

nevad. Gondolkodás és érzés nélkül való, emberségéből kivetkőzött fenevad lehet csak az, aki ilyenre képes. Nem volt tekintettel sem barátára, sem testvérrre, sem édesanyjára, akitől elrabolta legszebb jövőjü gyermekét.

Kitagadjuk, kiközösítjük a zsidóság táborából, mert nem volt abban szikrányi zsidó lélek, aki ily aljas tettet képes volt elkövetni! Átkozott az, aki titokban agyonüti felebarátját és átkozott az orgyilkos, aki titokban megölt téged, mert különb voltál nála. Mélyen lesújtó jelenség ez, mely az erkölcsi züllöttségről tanuskodik és a háboru utáni időket jellemzi.

— Az áldozat sirjánál hozzátok fordulok, hittestvéreim és fiatal zsidó barátaim, az újév kezdetén. Térj meg Izrael az örökkévaló Istenhez, a jóság eszméjéhez, a tiszta erkölcs kutféjéhez!

— Hozzát fordulok, elhalt, fiatal hittestvérem, aki már a sirban pihiensz — fordult a friss sirhant felé zokogástól elesukló hangon Bernstein főrabbi. — Előted állt még az élet. Legyen a te gyászos elmúlásod engesztelő áldozat mindnyájunkért.

Ezután a gyászoló család fájdalomról emlékezett meg és Stark Andor édesanyjáról, aki nem sejtí drága fia tragédiáját, mert ha megtudná, talán a fájdalomtól szive repedne meg.

BENYÁTS EMIL

harisnyagyára gyárt:

férfi harisnyát már	36 fillértől
Női harisnyát már	60 „
Gyermekek pat. harisnyát	39 „

kezdvé páronként.

Kötött női, férfi swetterek, vadász harisnyák stb. eredeti gyári áron.

Pártoljuk a hazai ipart!

Sorozatos gyujtogatások Ukrajnában

Varsó, szeptember 23. Tarnopolból újabb szabotálások és gyujtogatások jelentenek. Drohobic környékén ismeretlen tettesek vegyszerek igénybevitelével felgyujtottak néhány kazlat. A gyujtogatók és a birtok örei között lövöldözésre került a sor.

Lembergí jelentés szerint ott az utolsó pillanatban sikerült megakadályozni, hogy a vasuti raktárt felgyujtsák. Ismeretlen tettesek petróleummal öntötték le az épületet.

RESZLEGES SZTRÁJK A GOLDBERGER TEXTILGYÁRBAN

Budapestről jelentik: A Goldberger Sám. és Fiai Rt. kelenföldi szövögyárában a Budakeszi-uton hétfőn kisebb sztrájk tört ki. A gyár kélezer munkása közül százhuszan bérddifferenciák miatt sztrájkba léptek, ezek közül azonban száz ma reggel ismét munkába állott. Jelenleg még huszan sztrájkolnak, de minden valószínűség

Lembergben tegnap gyűlést tartott a galiciai és wolhyniai tartalékos tisztetek szövetsége. Határozati javaslatot fogadtak el, amely a kormányt felszólítja, hogy állítson fel statáriális bíróságokat, oszlassa fel az ukrán szervezeteket és zárja be az ukrán iskolákat, amelyeknek növendékeit államellenes cselekedetekre izgatják. Egyidejűleg elhatározták, hogy szükségsegélyt szerveznek.

amelltt szól, hogy délutánra már teljes megegyezés jön létre a munkások és a gyárvezetőség között. Hírek terjedtek el arról, hogy a sztrájk a textilgyárba bevezetett Bedeaux-rendszer miatt tört ki. A Magyar Textilgyárosok Országos Egyesülete részéről azt az információt kaptuk, hogy a sztrájknak nincsen semmiféle kapcsolata a Bedeaux-rendszerrel, hanem olyan bér differenciák miatt tört ki, amelynek előfordulnak azokban a gyárakban is, melyekben a Bedeaux-rendszer nincsen bevezetve.

Tudja Ön, hogy

Hrabéczy

4 pengőért havonta gondoskodik, hogy Ön egész hónapban frissen vasalt ruhában járjon?

Szörmebundákat

és prémekeket bizalommal a 33 éve fennálló Nagy József szücsmesternél Szent Anna ucca 5. szerezzük be, mert minden darab saját műhelyében eredeti párisi model után készul.

Mi van a magyar földben s mit érnek a hajduszoboszlói és karcagi kutak

Irta: **Dr. Pávai Vajna Ferenc**, m. kir. főbányatanácsos, főgeológus.
(Második közlemény.)

Ma a szoboszlói kut földgázának csak a harmadrészt használják fel, a vízében csak nyáron fürdenek s a sója maradék nélkül folyik el a Köszt-patakba, az ingyen melegvizet felhasználásáról szó sem esik, s mégis hoz évente annyit, mint amennyibe a furás került, milyen jó üzlet lesz, ha a gázt mind elégetik, a vízből kivesszik a sót. *Ha már fűtött, gyógyított, öntöznek vele s lesz még ilyen, ennel is jobb tíz, száz más ott és az Alföldön, talán a Dunántúlon is?*

Pénzbefektetésnek, munkaalkalomnak, láttuk, nem rossz; van olyan jó, mint a buzatermelés boltával együtt s éppen ott, ahol az olyan gyengén fizet, ahol szalmával, trágyával tüzelnek, ahol az ember már kubikosnak sem kell, ahol csontot-bőrt terem a legelő, ahol az osztott földről megszökik az új gazda. *Itt a magyarság fészkében kell a munkaalkalom, az új, az olcsóbb energiaforrás, a megélhetésnek új, jobb fajtája, amiből juthat, ha tényleg szükség lesz rá, azoknak is, akiknek netalántán más jobb keresetforrásra lesz szükség, mint éppen ma az Alföld magyarságának.* Arra gondolok ilyenkor, hogy egyesek a szénbányászok munkakalmának megapadására szereznek hivatkozni. Sajnos, ott még nem tartunk és soká lesz; de nekem különben is az az érzésem, hogy a munkaalkalmat vesztő szénbányász az aknák sötétsége helyett szívesebben fog dolgozni a földgázát felhasználó alföldi gyárak egészséges levegőjű helyiségeiben. *S aztán meg kevesebb pénzt is adnánk ki külföldi szénre.* Akinek a munkás feje fájt, sokszor a maga zsebét félti, de akinek pénze van, nem féltem én attól, hogy nem tudja gyümölcsöztetni a földgáz, vagy a hőenergia körül is, legfennebb dolgoznia kell. A munka különben is nemesít!

Most nyílik csak nagyszerű alkalom a földgázból előállított olcsó villamosság kihasználására majd a tervezett hortobágyi öntözésnél! Nem tudom mennyi elektoromosságra lesz ott szükség, de azt tudom, hogy egy m³ földgázból, jó kihasználással két kilowattóra elektromosságot lehet előállítani, mert annyi hőenergiát képvisel, mint két kg. jó magyar szén, de amíg az öt-hat fillérbe kerül, a földgáz ma-je lehet egy fillér — annyi is Szoboszlónak — s akkor is kifizeti a furás költségét 30 év alatt már napi 3000 m³-es termelésnél is, ha több, annál hamarabb. *Püspökladányon, Csanádapácán, Nagygerendáson, Orosházán, Nagy-szőlőpusztán stb.* világít, motort hajt a földgáz 25, 30, 40 éve s még mindig nem apadt el a sokkal kevesebb, napi 60—200 m³; tehát lehet vele kalkulálni másfelé is az Alföldön! A kiadósabb szoboszlói s a többiek is el fognak tartani addig legalább. Egy szoboszlói kútból lehet termelni csak villamosságot naponta 6—7000 kw. órát, ötből 30 ezret, de ugye lehet a tisztesét, hiszen annyiféle meg van a nyoma. Remélhetünk annyit is, mint a karcagi erupciónál volt 180—200 ezer m³-t. Ez mindjárt 3—400.000 kw. óra villamosság naponta, ami nem is volna nagyon melege a híres Talbot-centrale produkciójától, pedig ott a szén sohasem lehet olyan olcsó, mint itt a

földgáz s így a villamossága sem. Hát a karcagi furások helye igazán nincsen messze a Hortobágytól s ha már egyszer megmutatta magát az a sok földgáz, talán mégis ott van az valahol?! Illő volna megkeresni ott, vagy az ugyanolyan helyeken, mint amilyenek ott verte szét a furótornyot 1928 január 24-én! Ilyen hely pedig van a Hortobágy környékén, Püspökladányon is, meg Kunmadarason is évek óta várják a megfurást s a lakossága is sürgeti, de Tiszafüred, Balmazújváros és Hajduböszörmény mellett is találtam olyant. De sok Tisza vizet lehetne azzal a földgázzal a szikesekre önteni! De a forró vizekből lehetne még nagyon sok sót termelni, melegházat fűteni, azután a víz maga is öntözne, ha semmi sem való már, elkeveredhetne a Tisza vízzel. Különböztetve is, ha a jászági szíken széna és jó széna tud teremni, ha azt csak az ottani vízállások sós vizével tartják nedvesen, ezek a sótalantított vizek igazán nem ártanak meg a hortobágyi szikeseknek sem!

Bizony mondom, ennyi ígéret van a magyar földjében, az alföldi rónaságban, csak utána kell menni, mert ahol utána mentünk, nemcsak munkakalmak, új energiaforrások fakadtak s gyarapodott a forgalom, hanem felment a föld ára is, ami pedig ma már igazán nem szokása.

Szilárd a meggyőződésem, hogy a mi gazdasági életerőnk nem a szántóföld felszínén hajtának ki, hanem az új honfoglalásnál annak a mélységeibe rejtett kincseit kell meghódítanunk.

Az előőrsek tüzei már kigyulladtak Hajduszoboszlón és Karcagon! Tovább, előre!

Eppen amikor ezt a kis seregszemlét tartottam meg néhány éves alföldi munkásunk felett s az fájt, hogy ha ezekből a kutatók közül az Alföld magyarságára semmi kár, vagy veszedelem nem származott, sőt nyugodt lélekkel mondhatjuk, ha okosan használják fel, munkaalkalmat, gazdagodást jelentenek számára, miért gáncsolják azok, akiknek semmi, vagy csak igen kevés közük van a magyar Alföldhöz s a legtöbbje még csak a földgáz kutatásokról szoboszlói és karcagi eredményét, csak a „Közérdekeltség” címmel a „Debreceni” című lapban közlő számban

Csomor Gyula törv. biz. tag urtól. Ez a levél méltán csatlakozik Karcag város tanácsának ahhoz a határozatához, amelyet a múlt évi utolsó üléséből hozott a polgármester úján tudomásomra.

Ezek a fehér hollók tarthatják a lelket azokban, akik nálunk önzetlenül, a gáncsotvetések farkasvermei között balanszírozva dolgoznak a magyarság érdekében. Ezek nélkül magam is hitemet veszítettem volna a munka sikerében, a jobb magyar jövőben.

Engedje meg Csomor Gyula, hogy ismeretlenül is megszoritlam a felém nyújtott kezét s arra kérjem, hogy ő és a többi sok Csomor Gyula szálljon síkra a magyar földben levő kincsek és energiák kutatása érdekében, hiszen igazában csak ők tudják ott a helyszínén, hogy mit érnek azok még kicsinyben is a föld népének s mire serkent a mai nyomorúságban már a jobb jövő reménysége is.
(A cikk közzétételét holnapi számunkban folytatjuk.)

A városi költségvetés a közgyűlés előtt

Megelőzőleg pártközi értekezletet tartanak.

Megirtuk, hogy szeptember hó 30-án Debrecen törvényhatósági bizottsága közgyűlést tart, melynek legfontosabb tárgya a jövő évi költségvetés tárgyalása lesz. Jóllehet, nagyobb obstrukciós tárgyalásra nem igen van lehetőség, mégis a többségi párt csütörtök délután négy órára pártközi érte-

kezletet hívott egybe. Ezen az értekezleten megvitatták az egész költségvetést és ha a bizottsági tagok többsége látja, milyen a város anyagi helyzete, melybe az állami hozzájárulások miatt jutott, remélhetőleg simábban és elkerülhető viharok nélkül tárgyalhatják le a költségvetést.

Január elsején megnyitható a közkórház összes osztálya

Láng Sándor tiszti főorvos jelentése a polgármesterhez a tifuszmegbetegedésről és a közkórház megnyitásáról.

Legutóbb megirtuk, hogy dr. Vársary István polgármester feliratot intézett a népjóléti miniszteriumhoz és kérte a közkórház járványosztályának sürgős megnyitását, tekintettel arra, hogy a városban a tifusz nagyobb erővel lépett fel. A felirat támogatása céljából dr. Láng Sándor tiszti főorvos jelentést terjesztett dr. Vársary István polgármester elé és adatokat sorolt fel a járvány-osztály sürgős megnyitására vonatkozólag.

A tiszti főorvos jelentése a következőket tartalmazza:

A közigazgatási bizottság szeptember 5-én tartott ülésében elfogadta javaslatomat, amely arra irányult, hogy az évenként rendszeresen megjelenő tifusz járványra való tekintettel a közkórház ragályos osztályának sürgős megnyitását szorgalmazzuk a népjóléti miniszternél.

A tifusz eseteknek a július és augusztus hónapokban elért száma a tavalyinál súlyosabb járványt ígért. Szeptember 1-ig 79 volt a tifuszos betegek száma, szeptember 1-én pedig 80. Ez az emelkedés most szeptemberben nem folytatódott a tavalyihoz hasonló méretekben. Tavaly szeptember 1-től szeptember 24-ig 84, az idén csak 45 bejelentett tifusz van. A járvány tehát a tavalyinál szelidebbnek ígérkezik. Mindazonáltal a közkórház járványosztályának megnyitására

égetően szükségünk van. A belklinikai átalakítás alatt áll, 18 ágynyi kivontak a használatból, ad hoc tifusz osztályunk nem lesz az idén. Nem tudom, hogy októberben és novemberben, amikor a súlyos tifusz esetek halmozódni szoktak, mit fogunk csinálni. A tiszti főorvosok egyre-másra jelentik, hogy a klinikán nincs hely, nincs pedig azért, mert a klinika nem utasíthatja vissza a vidékről hozott tifuszos betegeket. Ez a debreceniek rovására esik. — Hajdumegyében szeptember első felében 45 bejelentett tifuszos beteg volt. Ezt a számot még gyarapíthatják a szomszédos vármegyékből a klinikára hozott tifuszosok. Elképzelhető, hogy októberben és novemberben Debrecen város nagyobb mértékben ki lesz téve az elkülöníthetetlen tifuszosok contact fertőzéséből eredő veszélynek.

Ami a közkórház átalakítási munkálatait illeti, azok serényen folynak. Hogy eddig nem tudták megnyitni, ez onnét ered, mivel az egész fűtő, villanyos berendezést, csatornahálózatot egy szálal ujjal kell kicserélni. Olyan volt ez a kórház, mint egy negyvenéves kadáver, akármire nyultak, széthullott a kezük alatt, javítani nem lehetett, csak ujjal kicserélni. Jelenleg a csatornázással, annak kicserélésével van haj és serény munka folyik a betonozás körül. Az összes pavillonok, a hátsó barak kivételével, kívül-belül festve vannak, az ablakok rendben, mosdók felszerelve, víz- és villany-szolgáltatás készen. Hiányzik még a fűtőtestek beállítása és az utak javítása, a barakpavillon és a mosókonyha. Ugy értesültem, hogy mosóházat nem akarnak építeni és a mosást ki akarják adni. *Ez ellen tiltakozom, mert nem engedhetem, hogy a tuberkulotikus és járványosztály szennyeseit máshova behurcolják.*

A kórház jelenlegi képe és az eddig ott végzett munkálatok csak örömmel tölthetnek el bennünket, mert az állami Horthy Miklós közkórház méltónak ígérkezik Nagyruruk nevéhez.

Véleményem szerint a közkórház összes osztályai 1931 január 1-én megnyithatók.

TURUL Cipőgyár R.-T. Piac-u. 63.

Helyet csinálunk az őszi árunak. A raktáron levő összes cipőket e hó 30-ig

20% engedménnyel árusítjuk.

Zemler Gusztávot, a Bocskay kiváló játékosát a romának Temesvárra akarták szöktetni — Meghíusult a szökés

A Bocskay egyoldalul felbontotta a szerződést Zemlerrel.

Az utóbbi időben mind több és több hír érkezik román megszállott területről, hogy Temesvárot megalkotják az első román profi egyesületet, amelynek a neve **Ripensia**. A profiklub Románia sportját reprezentálná és maga a román király, Károly áll a szervezkedés élén. A megalakulás kapcsán közudomásúvá vált, hogy a temesvári klub elsősorban azokat a kiváló játékosokat akarja megszerezni a román profi labdarúgó klub számára, akik Temesvárról kerültek Csonka-magyarországra, így: Teleki Pál és Zemler (Szemes) Gusztáv Bocskay, Tancos (Tencer) és Berkessy Ferenc város játékosokra.

A hírekkel kapcsolatban közudomásúvá vált, hogy

Teleki Pál, aki törhetetlen magyar érzelmi semmiképpen se megy át román területre.

Tancos és Berkessy várakozó állásponton vannak, míg Zemler hajlandónak mutatkozott arra, hogy átmenetileg Temesvárra, ahol szülei, hozzátartozói élnek s ahol inkább kiállkozik számára olyan megélhetés, amilyenben itt nem volt része. Azonban hivatalosan Zemler sem nyilatkozott arról, hogy el akarna menni.

A volt temesvári játékosokat közben fényes ajánlatokkal halmozták el, bár az is tudnivaló, hogy a román ígéreteknek soha sem lehet kellőképpen hinni.

Most azután a román profiklub szervezői baláni eszközökkel akarják megszerezni csapatukat és Zemler formálisan meg akarták szöktetni Debrecenből és csak a véletlenek mulott, hogy az autós szöktetést nem koronázta teljes siker.

A Bocskay egyik alelnöke: Popovics Gyula tegnap délután a Piac és Király uca sarkán egy autót pillantott meg, melyben két, előtte ismeretlen ur ült. A trafikból Zemler Gusztávval, a Bocskay játékosával együtt jöttek ki és felültek az autóra.

Popovics rászólt Zemlerre: — Jó napot Gusztáv! Hová, hová? Zemler zavartan válaszolt: — Jó estét kívánok!

Ez fényes délután történt. Popovicsnak gyanus volt az eset, mert különben is tudott már Zemler távozásai szándékáról.

Jobban megnézte az autót s látta, hogy román jelzésű és Nagyváradra való. Az autó közben nagy gyorsasággal az állomás felé távozott.

Popovics Gyula erre azonnal a Bocskay ügyvezető elnökéhez: dr. Fényes Endréhez fordult, aki telefonáltatott Biharkeresztesre, hogy Zemler, aki nyilvánvalóan szökésben van, tartózkodásuk fel, ha ez lehetséges. Popovics Gyula maga is elmondta a biharkeresztesi határrendőrség vezetőjének, hogy Zemler utlevele a Bocskay elnökségénél van; ha van tehát utlevele, azt csak most hozzhatták át neki Romániából.

A határrendőrség vezetője azt a választ adta, hogy amennyiben törvényes oka lesz rá, visszatartja Zemler.

Ilyen törvényes ok akadt is, amennyiben Zemler utlevele nem volt ellátva a rendőrségi kijelentő peséttel.

Zemler, aki társaival együtt csakhamar megérkezett Biharkeresztesre, nagy méltatlankodással fogadta a visszatartást: nem volt azonban mit tennie, vissza kellett térnie Debrecenre. Este 10 órakor érkezett meg és azonnal telefonon érintkezése lépett dr. Fényes Endrével, a Bocskay ügyvezető elnökével, aki nek azt mondta, hogy azért akart eltávozni, mert értesítést kapott, hogy nővére súlyos beteg. Kétségtelen, hogy ez a kifogás nem áll meg, hiszen ha így lett volna a dolog, akkor Zemlernek szabadságot kellett volna kérnie a Bocskaytól s nem értesítés nélkül, csomagjaival együtt megszöknie. — Dr. Fényes

Endre tudomására adta Zemlernek, hogy ügyével a klub fegyelmi bizottsága kedden délután fél 7 órakor foglalkozik s erre az ülésre megidézte Zemler.

Zemler ügyében kedden este össze is ült a fegyelmi bizottság, illetve a Bocskay elnöksége teljes számban megjelent.

Az ülésen Zemler bejelentette, hogy tény az, hogy most engedély nélkül akart eltávozni Debrecenből, de most csak három napra ment volna s azután visszatért volna, bár nem tagadja, hogy Temesvárra akar visszamenni, ahová a szülei is hívják.

Előadta, hogy hétfőn egy Loránt József nevű ur jelent meg nála Temesvárról és anyja levelét hozta, amelyben azt közölte, hogy ügyét kedvezően intézik el és térjen haza. Ő erre akart körülnézni Temesvárot.

Az elnökség ezután hosszasan tárgyalt, majd végül is Zemlernek a szerződését egyoldalul felbontotta. — Zemler ezek szerint nem játszik többet a Bocskay csapatában, de viszont két évig egyetlen egy más klubban se játszhat, mert két évig még a Bocskay nyilvántartott játékos maradt.

Az bizonyos, hogy Magyarországon nem játszhat többet, de ismerve a román erkölcsöket, azok félredobva minden szabályt, játszani fogják Zemler, ha az most majd hazatér.

A Bocskay elnöksége különben a Zemler-ügyről, illetőleg a fegyelmi bizottság tárgyalásáról a következő hivatalos jelentést adta ki:

„A Bocskay FC elnöksége ma esti ülésen foglalkozott Zemler G. beadványával, amelyben tudomására hozza az elnökségnek, hogy szerződésének nem tesz eleget és Temesvárra távozik.

Az elnökség megállapította, miszerint hosszú idő óta nézte már gyanúval Zemler Gusztáv életmódját, magatartását, sőt játékát is. Nincs módjában az elnökségnek visszatartani erőszakkal senkit sem, de ezenkívül is Zemler Gusztávot szökése olyan színbe helyezte, hogy nem tudná az elnökség nyugodtan szerepeltetni egyik mérkőzésen sem. Ezeknél fogva az elnökség felbontja a szerződést Zemler Gusztávval, azaz a figyelmeztetéssel, hogy ő két évig nem szerződhetik más labdarúgó klubhoz.

Az elnökség meggyőződése, miszerint Zemler Gusztáv távozása a Bocskay szellemére, a csapat eredményeire, játékára káros befolyással nem lesz, annyival is inkább, mert Bobákban Zemlernek egyenértékű utódja van.

A Zemler-ügy tehát befejezést nyert.

A Bocskay egyelőre a Martin-Bobák balszárnyal fog játszani. — Minden esetre jobb tiszta vizet önteni a pohárba és a Bocskay csapatának használni fog, ha nem játszik csapatában olyan játékos, aki kedv, lélek és lelkesedés nélkül, kényszeredetten játszik csak a csapatban és nem is fejti ki teljes tudását.

Mindenesetre a román klub vezetői és Zemler is tisztább és becsületesebb eszközökkel is elérhették volna, hogy a Bocskay kiadja Zemler a román klub számára.

Szép! Tartós!

Régi selyem lámpaernyőit huzassa át

„PERGAM“
anyaggal.

Lampion iparművészeti
műhely, Batthányi u. 14. szám.

Divatós! Olcsó!

Vigyázat!

NÉGY PAJTÁS

elhatározta, hogy megbolondítja egész Debrecent.

A hecc pénteken fog elkezdődni.

Vigyázzatok, a Négy Pajtás már elindult.

Huszonegy bizottsági tag közül nem jelent meg senki az ülésen

Csak néhány nappal előbb irtuk meg, hogy dr. Vásáry István polgármester felhívást intézett a bizottsági tagokhoz és arra kérte őket, hogy jelenjenek meg pontosabban az üléseken, mert a város ügyeinek intézése a tagok meg nem jelenése miatt hátrányt szenved s maguk a város polgárai károsodnak meg. Hogy mennyire indokolt a polgármester intelme, mi sem bizonyítja jobban, minthogy a kedden délelőttre összehívott gazdasági bizottsági ülést nem lehetett megtartani, mert dr. Veress Géza tanácsnok elnökön és dr. Balogh Sándor tb. tanácsnok előadón kívül a huszonegy bizottsági tag közül más senki sem jelent meg.

Egy másik bizottsági ülésen egyetlen tag jelent meg azokon kívül, akik mint városi tisztviselők hivatalból kötelesek megjelenni.

Kétségtelen, hogy a bizottsági tagok megjelenési ügye foglalkoztatni fogja nemsokára a közgyűlést is.

Miskolcon olyan hamis ötpengőst találtak, amelyben több az ezüst, mint a valódiiban

A sűrűn előforduló pénzhamisítások történetében párját ritkító esetet jelent az a hamis ötpengős, amelyet a borsodmegyei Tapolca községben „süttőt” el egy élelmes utazó. A kalauznak ugyanis átadott egy ötpengőst, aki jól megnézte, de mert az autóbusz nem volt éppen a legfényesebben kivilágítva, nem vette észre, hogy a pénz a dombornyomás rendkívül lágy és nincs olyan fénye, mint a valódi ötpengősnek. Tény az, hogy a pénz hamis volt. A kalauz gyanúlanul beszállította az autóbuszvállalatnak az ötpengőst s innen Miskolc város javadalmi hivatalába és pénztárába került. Itt már észrevették az ötpengős hamis voltát és azonnal beszállították a miskolci rendőrségre.

A szakértők mindjárt hozzáálltak a pénz megvizsgálásához és ekkor szenzációs eredmény következett. A hamis pénzben ugyanis sokkal több volt az ezüsttartalom, mint a valódi ötpengősben! Nyilvánvaló, hogy ennek következtében a csengése is sokkal tisztább. A rendőrségen megindult a nyomozás annak kiderítésére, hogy honnan került ki a hamis pénz. Az mindenesetre

egyedülálló eset, hogy egy hamis pénzben több az érték, mint a valódiiban. Eddig mindig az volt a szokás, hogy a pénzhamisítók ezüst helyett ólommal tömték tele a masszát, vagyis például az ólomból hamisított ötpengős egy tízfíllérest sem ért meg. Most az a különös eset állott elő, hogy a hamis pénz — minthogy a rendőrség útján a kincstár birtokába jut — a kincstár vagyonát fogja gyarapítani, ha még olyan csekély összeggel is.

Nagyságos asszonyom!

Ha tűzhelye nem sütt vagy nem főz és sok tüzelőanyag kell, forduljon bizalommal Nagy János tüzhelykészítő lakatoshoz, hol ezen hibákat felelősséggel kijavítják. — Ugyanott asztali és tornyos tűzhelyek felelősség mellett kaphatók és megrendelhetők. — Asztali-tűzhely már 30 pengőtől. — Minden szakmába vágó javítást elfogad. — Vas- és faredőny javítás jótállással. — Műhely: Vigkedvű M. u. 35. szám. Lakás: Timár uca 22. szám.

Szörmebundák

szakszerű alakítását és javítását jutányos árban vállalom
Adler kénesített szücsmeszter Batthányi u. 2.

Heti műsor:

Szerda este 8 órakor. bérlet B-1. szám: **Viktória**.
Csütörtök este 8 órakor. bérlet-szűnetben: **Viktória**.
Péntek este 8 órakor. bérlet C-1. szám: **Viktória**.
Szombat este 8 órakor. bérlet-szűnetben: **Viktória**.

—000—

A színházi iroda hírei:

Ma, szerdán este B) 1. számú bérletben kerül színre a színház szenzációs újdonsága, az egész világon óriási sikert ért:

Viktória

A nagyszerű szövegű, pompás zenéjű operett főszerepeit, úgy, mint eddig, ma és a következő minden esti előadásban a premier főszereplői — Timár Ilia, Erényi Böske, Barna Anci, Fászkerti Mária, Antók Ferenc, Unger István, Misoga László, Kormos Ferenc, Sugár Mihály, Dolnay Vilmos és Erdődy Kálmán játsszák. A Viktória a mai B) bérleti előadásban kívül csütörtökön bérlet-szűnetben, pénteken C) bérletben, szombaton bérlet-szűnetben kerül megismétlésre.

Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal, délután fél 4 órai kezdettel Farkas Imre rég nem játszott, kitűnő operettje, a

Nótáskapitány

szerepel a színház műsorán. Ne várjon és még ma nézze meg a színház szenzációs újdonságát, a **Viktóriát**.

Ha jól akar mulatni, nézze meg a színházban a

Viktóriát.

Mert a világhírű magyar darab, a **Viktória**

I. felvonása egy színpompás revü.
II. felvonása egy nagy operett.
III. felvonása kacagató bohózat.
A Viktória egész héten urálja a színház műsorát.

SZABADLÁBRAHELYEZTÉK
A LÓTÁP-PANAMA CIVIL
VÁDLÓTTJAIT.

Budapest, szeptember 23. A lótap-panama ügyében pár héttel ezelőtt, mint ismeretes, befejeződött a nyomozás munkája és a királyi ügyészség indítvány alapján a vizsgálóbíró is elrendelte a ferheltek ügyében a vizsgálatot. Az elmúlt héten Lühsdorff Ferenc, Toplák Ferenc és Koráb Antal terménykereskedő védői, dr. Rónai Dezső, dr. Erdő-Harrach Tihamér és Ludvinsky Lajos beadvánnyal fordultak a vizsgálóbíróhoz, kérve védenekik szabadlábra helyezését.

Nagy Pál dr. vizsgálóbíró ma hozta meg határozatát ebben az ügyben és elrendelte úgy Lühsdorff Ferencnek, mint Toplák Ferencnek és Koráb Antalnak szabadlábra helyezését.

A határozat indokolása szerinti valamennyien hosszabb ideje vannak már előzetes letartóztatásban, illetve vizsgálati fogságban, mindhármuknak rendszeres foglalkozása, lakása és családja van, büntetlen előéletük és vagyonaik, úgy hogy szökésüktől tartani nem kell. A vizsgálóbíró határozata ellen az ügyészség felfolyamodást jelentett be, úgy hogy másodfokon a büntetőtörvényszék vádatanácsa dönt majd a szabadlábra helyezés kérdésében.

Tudja Ön, hogy

Hrabéczy

4 pengőért havonta gondoskodik, hogy Ön egész hónapban frissen vasalt ruhában járjon?

A nagyecsedí Rákóczi emlékmű

Október 7-én leplezik le.

Október 7-én, országos ünnepség keretében leplezi le Nagyecsed község a Rákóczi-emlékművet. A nagy fejedelmnek kedvelt vára volt annak idején Nagyecsed és a kuruc-magyar szabadságharc fenkölt szellemű vezérének legendás, hősi küzdelme igazában erről a területről indult el és ugyancsak ebben a vármegyében jutott el gyászos végéhez a nagymajtényi síkon.

Békés, Bihar, Csanád, Csongrád, Fe-

jér, Hajdú, Jásznagykunszolgák, Komárom-Esztergom, Nógrád-Hont, Pest-pilissoltkiskun, Vas és Veszprém vármegyék, továbbá Hódmezővásárhely városa adott értékes támogatást hozzá, hogy Szatmármegye megrendelhesse a 3 méter magas Rákóczi-emlékművet, a turulmadaras obeliszket. A leplező ünnepre Nagyecsedre várják Horthy Miklós kormányzót, akit nagy díszel fogadnak.

Egy debreceni egyetemi tanár képviseli az igazságügyminiszteriumot a lillafüredi TEBE-kongresszuson

A Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete szeptember hó 27., 28. és 29. napjain pénzügyi kongresszust rendez Lillafüreden. A kongresszuson Hegedűs Loránd ny. miniszter elnököl. Valószínű, hogy ebből az alkalomból Bud János pénzügyminiszter is leutazik Lillafüredre.

A kongresszuson az összes magyar pénzügyintézet képviselői és küldöttjei vesznek részt. Tárgyszorozatán több fontos ügy szerepel: így a jelzálogos törvény gyakor-

lati érvényesülése, továbbá a részvényjogi bírói gyakorlat kinövéséi, stb.

A pénzügyi kongresszuson az igazságügyminiszterium kiküldésében és megbízásából dr. Nizsalovszky Endre, debreceni egyetemi nyilvános rendes tanár fog megjelenni. Ő képviseli az igazságügyminiszteriumot. Dr. Nizsalovszky szeptember 29-re Lillafüredről Budapestre utazik, ahol részt vesz a Légijogi Nemzetközi Bizottság IX. nemzetközi értekezletén.

A fogház második emeletéről leugrott az udvar kövezetére egy rab

Csodálatosan csak könnyű sérüléseket szenvedett.

Kecskemétről jelentik: Tegnap, a reggeli órákban Kökény István, 22 éves napszám, aki — mint előzetes letartóztatásban levő fogoly — a kecskeméti törvényszék fogházában, külön cellában várta a főtárgyalásnak november 4-re kitűzött időpontját, a fogházi istentisztelet után, a folyosó egy nyitva hagyott ablakán leugrott a második emeletéről, de csodálatosképpen csak egész könnyű sérülést szenvedett.

A fogház kis kápolnájában minden vasárnapon istentiszteletet tartottak, melyen férfiak és nők egyetesen, kb. 60—70-en vettek részt. A kis kápolnában megszorult a levegő és az istentiszteletet végző lelkész kérésére a folyosón több ablakot kinyitottak. Amikor a foglyokat az istentisztelet után a folyosóra visszaterelték celláikba, Kökény István egy óvatlan pillanatban kiugrott az örök sorsfala közül és a második emeleti ablakból levetette magát az udvar kövezetére.

Kökény István nagy ivben zuhant ki az ablakon és az első emelet magasságában huzott házi telefonvezeték drójtait elszakította, majd rázuhant a fogházi iroda földszin-

tes helyiségének tetéjére. Innen a földre ugrott le s ekkor ütötte bele fejét a kövezetbe. Nyomban elvesztette eszméletét, mire azonban orvos hívtak, már ismét eszméleténél volt és ilyen állapotban szállították be a kórházba. Itt nyomban kezelés alá vették és megállapították, hogy csupán koponyaropadást szenvedett, egyéb, lényegtelenebb zuzódásain kívül. Sérülései, a megállapítás szerint, 20 napon belül gyógyulnak, — ezért a legrövidebb időn belül ismét visszaszállítják a kórházból a fogházba.

Kökény István két hete volt előzetes letartóztatásban, a fogház egy második emeleti külön cellájában. — Négy társával együtt vették őrizetbe, mert egy éjszaka bestiális merényletet követett el egy kecskeméti leány ellen. Az ügyben a főtárgyalást november 1-ére tűzte ki a bíróság. A bestiális tettet Kökény nagyon a lelkére vette és valósággal idegbeteg lett a külön cellában.

Kórházi ágyán is állandóan hangoztatja: — Nem érdemlem meg az életet, mert részegségemben ilyen csunya tettet követtem el.

Mozgósínházak műsora:**Uránia:**

Háromnegyed 5, háromnegyed 7 és 9 órakor:

Óriási sikere folytán csütörtökig prolongálva!

A beszélő csodafilm;

ATLANTIC.

Rendezte: Dupont (a Varieté és Parysis rendezője). A főszerepekben: Fritz Kortner és Willy Forst, a „Zwei Herzen” főszereplője.

Kísérő hangos:

Muki az erdőben.

Péntektől naponta három előadás, vasárnap négy előadás.

Csütörtökön, háromnegyed 3-kor: Ifjúsági előadás.

teljesen olcsó helyárrakkal.

Vigszínház:

Telefon: 14-71.

Ma, fél 7 és fél 9-kor:

1. Szálgöld kisérlet.

Cowboy történet, a főszerepekben: Buzz Barton.

2. A múlt karmaiban.

Dráma 8 felvonásban. Főszereplője: Mary Astor.

Az Apollóban péntektől:

A notredamei toronyőr.

Két évvel meghosszabbították az exporthitelt

Budapest, szeptember 23. Bud János kereskedelmi miniszter kezdeményezése és a vele folytatott tárgyalások alapján a magyar kormány közbenjárásával egy bankcsoport — melynek tagjai: Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, Magyar Leszámlító és Pénzváltóbank, Pesti Hazai Első Takarékpénztár, Angol-Magyar Bank, Hazai Első Takarékpénztár, Magyar Általános Takarékpénztár, Magyar Olasz Bank, Magyar Általános Központi Takarékpénztár — 1929 évben ipari és mezőgazdasági export támogatása céljából a magyar export kereskedelem részére rendkívüli feltételek mellett 5 millió dollár váltóhitelt biztosított. A hitel a jelenlegi newyorki váltóleszámitolási kamatláb mellett 4 $\frac{1}{2}$ %-on kívüli és a hitel egész fennállása alatt mindenkor a legolcsóbb rövidlejáratú hitel volt. Sikerkült a hitel segítségével 20 millió pengő értékű ipari és 15 millió pengő értékű mezőgazdasági többlet exportot teremteni és feltételezhető, hogy a már egyszer megkezdett kiviteli piacot megfogja tartani. A hitel végső lejáratát 1931 január 15-ike volt. A meghosszabbításra irányuló tárgyalások a magyar kormány és a Newyorki Trósz Company cég között befejezést nyertek oly módon, hogy a hitelt két évvel, tehát 1933 január hó 15-ig meghosszabbították. A szerződés jóváhagyása a pénzügyminiszter részéről — értesülésünk szerint — megtörtént.

ÖNKÉN TVALLALT MAGARA KÉT GYLKOSSÁGOT.

A székesfehérvári törvényszék egyik büntető tanácsa előtt állott, zsebtolvajlással vádolva, Köves László, 22 éves fiatal ember. A tárgyalás közben egyszer csak fölállt a következő, hihetetlennek látszó kijelentést tette:

— Kérem, nagyságos bíró ur, — könnyíteni akarok a lelkiismeretem. Nemesak lopást követtem el, hanem két gyilkosságot is.

— Budapestben megöltém két embert.

A törvényszék a bejelentés után elnapolta a tárgyalást és intézkedett, hogy a különös vallomás ügyében indítsák meg a nyomozást.

1 darab

UNIO

amerikai

rendszerű folytonegő kályhával

egész lakását fűtheti.

Egy évben egyszer fűt be, 24 óránként kétszer tölti. Kényelmes! Tiszta! Minimális fogyasztás! Olcsó! Sok száz referenciát! Beszerzési ára egy év alatt megtérül! Minden lakásnak díszes! Kedvező feltételek!

Gyártja: **Oetl Antal vasöntőde és gépgyár r. t. Budapest.**

Központi irodák: Budapest, VI.,

Andrássy ut 9.

Wien, Belgrád, Bukarest, Temesvár, Lemberg.

Forduljon legközelebbi bizományosunkhoz:

Fülöp Miklós

Debrecen, Csapó u. 3.

Kérje szakemberünk díjtalan látogatását

A MANDZSUK MEGSZÁLLTAK PEKINGET.

Peking, szept. 23. A mandzsuri csapatok éjjelkor megszállták a várost. A városban nyugalom van.

—000—

KÖZÖNSÉG HIJÁN ELMARAD A DOMBÓVÁRI SZÍNHÁZI ÉVAD.

Dombóvárról jelentik: Remete Géza színházgató hetekkel ezelőtt plakátokon értesítette a dombóvári közönséget, hogy a dunántúli színházterület művészegyesületével megkezdte előadásait. A mintegy hat hétre tervezett színi szezon azonban elmarad, mert a közel 16.000 lakosságú nagyközségben csak két jegybérlő akadt.

—000—

VIZSGÁLAT A TÖGAZDASÁG HALASTAVAINÁL.

Mint ismeretes, Zichy János gróf és Pappenheim Szigfréd gróf feljelentették a Tőgazdaság Rt.-t, az egyik 980.000 pengő kármiatt, a másik pedig 880.000 pengő kár miatt. Földi vizsgálóbíró úgy döntött, hogy szakértőkkel a helyszínen fogja a halastavakat megvizsgáltatni és itt ejti meg a kihallgatásokat is.

Vasárnap este fejezte be Földi vizsgálóbíró Nagylángon Zichy János grófnál szakértőivel a helyszíni szemléket és a kihallgatásokat. Hétfőn reggel pedig Mohán és Iszkaszentgyörgyön Pappenheim Szigfréd gróf birtokán kezdődött meg a helyszíni szemle.

Tegnap reggel a bizottság Székesfehérvárra érkezett, itt Földi dr. budapesti vizsgálóbíró, Krausz Zsigmond dr. ügyvéd irodájában kihallgatásokat végzett. Ezek a kihallgatások a déli órákig tartottak. Délben azután az itt tartózkodó szakértőkkel és ügyvédekkel, valamint egy budapesti bírósági géprögisasszonnyal együtt két autón Bicskőre ment Földi vizsgálóbíró, majd innen Biára mennek és itt is revideálják a halastavakat.

—000—

APPONYINAK IGAZA VAN, — IRJA EGY SVÁJCI LAP.

Genf, szeptember 23. A Journal de Geneve mai számában William Martin igen figyelemreméltó cikkben foglalkozik a kisebbség kérdésével. Fejtette ki, hogy senki sem vonja kétségbe, hogy a kisebbség lojalitással tartozik az állam iránt, nem szabad azonban teljesen szem elől téveszteni, hogy az állam is lojalitásra van kötelezve alattvalói iránt.

A cikk kiemeli, hogy Apponyi Albert grófnak igaza volt azzal a panasszal szemben, hogy a kis államokra egyoldalú kötelezettségek hárulnak ezen a téren. Utal arra, hogy éppen így beleütközik az államok egyenlőségének elvébe az az egyoldalú lefegyverzés is, melyre Magyarországot kötelezték. A két kérdés között teljes az analógia.

Vizvezetékét kötelező bevezetni,

ne dobja ki a pénzét, hanem kérjen ajánlatot

Fülöp Miklós

bádogos és vízvezeték szerelő mestertől, Debrecen, Csapó ucca 3. Telefon 917. aki szakszerű munkát jutányosan és kedvező fizetési feltételek mellett végez. Költségvetés díjtalan.

A közlekedési rendelet megváltoztatását kéri a záros

Kiadták az egyenruházati munkálatokat. — Nem szállítják le a téglavetőbeli telkek árát. — A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

A város közgyűlésének előkészítése végett a jog- és pénzügyi bizottság Zöld József h. polgármester elnöklésével ülést tartott.

A övesdy árvartató alaptól 1930-ban felruházandó árvák ruhaszükségletének beszerzésére ezer pengő póthitelre van szükség. A pénzügyi bizottság a hitel megszavazását javasolja.

A jogügyi bizottság tárgyalta a közlekedési szabályrendelettervezetet is, melyet dr. Vass Károly főjegyző ismertetett. A bizottság a tervezetet elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek és azt indítványozza, hogy írjon fel a kereskedelmi miniszterhez, akitől kérje, *változtassa meg a közlekedési kodex egyes rendelkezéseit a mezőgazdasági lakosság érdekében. Külön feliratot javasol a földművelésügyi miniszterhez is, hogy támogassa ezt a kérelmet a kereskedelmi miniszternél.*

A bizottság javasolja, hogy a közgyűlés hívja fel a polgármester figyelmét arra, hogy *azoknál a kertészeknél, melyek a marhahajtó utak mentén fekszenek, az uttestet korláttal lássák el.*

Intézkedést kér a bizottság arra is, hogy a miniszter rendelje el a *gazdasági szakiskolákban a közlekedési szabályzat megfelelő módon*

való ismertetését.

A városi egyenruhás alkalmazottak téli ruhaszükségletére a legolcsóbb ajánlatot Csorba János tette 5773 pengővel. Sapkára legolcsóbb Kotrás Gyula 1073 P. Box csizmára Bun András 27.50, zsíros csizmára 25.60 P-vel ifj. Medgyesi Ferenc. A bizottság ezeknek az ajánlatoknak az elfogadását javasolja a közgyűlésnek. Az összes ruházati stb. felszerelés 12.967 pengőbe kerül.

A pénzügyi bizottság javasolja, írjon fel a közgyűlés a belügyminiszterhez és kérje, engedje meg, hogy 1931 január 1-én után is szedhesse a város a közlekedési adót, mert a város az ebből eredő 25.000 pengő bevételről nem mondhat le.

A téglavetőbeliek ama kérelmére, hogy a város a telkek eladási feltételét változtassa meg, a pénzügyi bizottság azt javasolja, hogy a közgyűlés térjen napirendre az ügy felett.

A jogügyi bizottság foglalkozott Pejter Ferenc dr. önálló indítványával, mely arra irányul, hogy a közgyűlés intézzen feliratot az igazságügyminiszterhez és kérje Hajduhadház, Téglás és a Boeskey kertnek a debreceni járásbíróshoz való csatolását. A bizottság az önálló indítványt elfogadta.

Ernszt Sándor nyilatkozata

Lehetetlennek tartja, hogy a Társadalombiztosító deficitel dolgozzék.

Budapest, szeptember 13. A keresztény párt tegnapi értekezlete, mint ismeretes, egyhangúan hozzájárult ahhoz, hogy Ernszt Sándor elvállalja a népjóléti tárcát. Ma délelőtt Ernszt Sándor hosszabb tanácskozást folytatott Klebelsberg Kunó gróf helyettes miniszterrel. A tanácskozás után Ernszt Sándor erről a megbeszéléseiről a következőket mondotta:

— Tárgyaltam a kultuszminiszterrel olyan értelemben, mint ahogy azt a párt tegnapi értekezletén bejelentettem. Tudomására hoztam a helyettes miniszterelnöknek mindazokat a szempontokat, amelyeket a tárca vállalásával kapcsolatban fixozni kívánok. Én teljesen nyílt kártyával megyek és azok a pontok, amelyeket a tárca elfogadásával kapcsolatban hangsúlyoztam, egyáltalán miniesem ellentétben a Bethlen-párt programjával, sőt ellenkezőleg, az egyeséspárt programjával is szoros összefüggésben vannak.

— Most már Bethlen István gróf miniszterelnöktől függ, hogy a tárca betöltésére nézve megtegye előterjesztéseit. Én, mint a tegnapi pártértekezleten is kijelentettem, amennyiben miniszteri kinevezésem megtörténik, jövő működésemben is a keresztény párt programját tekintem irányadónak.

— Különösen a gazdasági helyzetet és a takarékoságnak minden téren való révényesítését tartom elsőrendűen fontosnak. Természetesen az a roppant depresszió, amely a mezőgazdasági termények árának csökkenésében mutatkozik, kell, hogy foglalkoztassa a kormányt s hogy foglalkoztasson engem is. Hangsúlyozni kívánom, hogy nemcsak a mezőgazdaság, hanem a többi foglalkozási ág nehéz helyzetét is figyelembe veszem és annak idején majd konkrét proppozíciókkal állok elő ezeknek a kérdéseknek megoldására nézve, természetesen szociálpolitikai, gazdasági és takarékosági szem-

pontból vizsgálva a kérdést. A népjóléti tárca egyik legsúlyosabb kérdésének a Társadalombiztosító ügyét tartom. Részletekbe menően nem nyilatkozhatom és nem is nyilatkozom, erre majd csak akkor kerül a sor, ha ismerem az intézmény mai működésének részleteit is. Erre a kérdésre kívánom elsősorban koncentrálni a figyelmet. Azokról az elvekről, amelyek szerint a Társadalombiztosító ügyét vizsgálni óhajtom, csak egyelőre annyit mondhatok: lehetetlennek tartom, hogy ez az intézmény deficitel dolgozzék.

— Igaz ugyan, hogy ennél az intézménynél a külföldön is deficit mutatkozik és hogy nem lehet az egész kérdést egyoldalúan csak a deficit szempontjából megítélni, de nagyon fontos, hogy azok a magas terhek, amelyek most a Társadalombiztosítóval kapcsolatban a gazdasági életet sújtják, bizonyos mértékben enyhüljenek. Ennek a két szempontnak a tekintelbevételével, azaz egyrészt a deficitmentes működés elérésével, másrészt a nagy terhek csökkentésével kell a kérdést rendezni, mégpedig a takarékoság legmesszebbmenő érvényesítésével.

MEGALAKULT A BIZOTTSÁG A PÁNEURÓPA TERVÉNEK TÁRGYALÁSÁRA.

Genf, szeptember 23. Az európai államok bizottsága délután értekezletet tartott, amelyen a megalakulás formáit intézték el. A bizottság elnökévé az első évre egyhangúlag Brian Francia külügyminisztert, titkárává Droumond népszövetségi főtitkárt választották. A bizottság hivatalos elnevezése így hangzik: „Európai szövetségek tanulmányi bizottsága.” A bizottságban minden állam egy delegátussal és egy pótdelegátussal és egy pótdelegátussal képviselteti magát.

Az ötmillió dolláros amerikai örökség története

Hirt adtunk arról, hogy Mátyas Béláné Sebess Mária gyömrői tanárnő egyik amerikai rokonától ötmillió dollárt, mintegy harmincmillió pengőt örökölt négy testvérével együtt.

Mátyasné a következőkben mesélte el külön nagybátyjának élet-történetét:

— Most már elmondhatom, hogy ennek az egész örökségi dolognak mi háttere. Édesapám nagybátyja Kossuth táborában volt. Menekülnie kellett Magyarországról. Vikartóc nevű községben élt a Szepességben és ott laktak rokonaink is. Amikor Sebess Mátyas Pálnak, a szabadságharc tisztjének menekülnie kellett, egész családjának vagyonát magával vitte Amerikába. A hozzátartozók itt maradtak, anélkül, hogy bármilyen segítség rendelkezésükre állt volna. Apám megpróbált összeköttetéseket szerezni nagybátyjához Amerikába, de nem sikerült. Aztán jöttek a hírek, hogy Sebess Mátyas Pál a pénzből gyárat alapított. Aztán újabb hírek szölettek arról, hogy Csikágóban a háború alatt gyárteleppé nőtt az egykori kis üzem. Nemrég azután Csehszlovákiába érkezett egy távoli rokonunk, ak ifelhívta figyelmünket a Newyorkban megjelenő „Obra-na” című tót napilap egyik cikkére, amelyben arról van szó, hogy meghalt Sebess Mátyas Pál, száz-tizenégy éves magyar származású milliomos, aki az Egyesült Államok legöregebb fehérembere volt.

— Sebess Mátyas Pál, az örökösök — hirt szerint — 1929-ben készítette el a végrendeletet azzal, hogy hónapokkal halála után lehet csak felbontani. A végrendeletben arról van szó, hogy lelkiismeretfurdalása volt az elvitt családi vagyon miatt és most a késői unokáknak kamatosztól visszaadja azt. Az örökösök: özvegy Ortanesik Józsefné gyógyszerész özvegye, Pozsony, Tóth Lászlóné, Budapest, Sebess Gabriella tanítónő, Jász-szentlászló, Sebess István gyógyszerész Pozsony és Sebess Erzsébet.

Miért jár kitérdelt nadrágban, mikor

Hrabéczy

olcsón kivásolja?

Minden darabért felelősséget vállal

Faipar butorüzelete

Király ucca 4. szám. Cimre ügyljen.

Halló!

Halló!

Meghívó

az október 4-én, szombat este megtartandó Tóczóskerti

szüreti mulatságra,

mely Széchenyi ut végén, a Makay-féle vendéglő fedett helyiségeiben lesz megtartva. — Külön meghívó nem lesz kibocsátva.

Belépődíj i P.

A Rendezőség.

Történelmi forgácsok Debrecen multjából

A vén Kollégium könyvtára kiapadhatatlan forrása a multért rajongó, lelkesedő búvárkodónak. A régi, megfakult, megsárgult könyvek, lapok oldalairól beszédes, visszajáró mult kísérti meg az embert minden egyes alkalommal, mikor a bolthajtásos falak között kutatva keresi az érdekeset, a mindig szépet.

Ilyen búvárkodások alkalmával szedem össze én is ezeket az apróságokat, míg más, komolyabb nagy munkák megírásához szerzem az anyagot. Mivel úgy is elém kerül, kár volna elszalasztani az újra megörökítés és közrebecsálás nélkül.

Itt van mindjárt egy érdekes kis hír. 1897 július 30-án nagy ünnepek színhelye volt Debrecen. Híres ezrede, a 39-ik gyalogezred új tulajdonosi kapott Alexis orosz nagyherceg személyében. A város zenés riadóval, hangos ünnepléssel üdvözölték az eseményt. Az orosz nagyherceg ugyan nem jött el erre az ünneplésre, de 18 esztendő mulva ezt a le nem adott zítet alaposan visszaadták a 39-es hákák az orosz fronton az egész egyetemes orosz nemzetnek.

1897 július 31-én volt a félegyházi síkon a Petőfi emlék leleplezése. A A segesvári szomorú emlékü csatnap emlékművének és a hős költő elesésének felemelése az ország minden részében visszhangot keltett. Mindenfelől mentek a félegyházi síkra, s aki nem mehetett el, az otthon, a saját városában ünnepelt. Így ünnepeltek a debreceniek is, akik a kollégiumi Petőfi-szobor előtt tartották meg az ünne-

pélyt, melynek szónoka Káhomyi Gyula szerkesztő volt...

S ma harmincöt év eltelte után a segesvári síkon idegen száj víg nótája száll, míg a szabadságért vérént ontott költő rabföldön alussza békétlen, megzavart álmát...

Weichinger Károly, a Hungária kávéház tulajdonosa meghalt

Sokáig betegeskedett, míg végre a halál kedden megváltotta szenvedéseitől. — Csaknem minden vendégét személyesen ismerte.

Városszerte nagy részvétet keltett az a hír, hogy Weichinger Károly, a Hungária kávéház tulajdonosa kedden, 57 éves korában elhunyt. Az ő elhunytával nagy veszteség érte a debreceni kávé ipart, melynek Weichinger, míg egészsége engedte, egyik oszlopos tagja volt.

Weichinger Károly még a világháború előtti időkben atyjától, id. Weichinger Károlytól vette át örökségként a debreceni Hungária kávéházat. Ez a kávéház már azelőtt is nagy népszerűségnek és közkedveltségnek örvendett, de igazán nagyvá és elitté Weichinger Károly emelte. Ugyyszólván az ő vezetése alatt érte el csúcspontját.

Weichinger Károly gálans, mulató, vérbeli ur volt, békebeli visszhangja azoknak a kávéháztulajdonosoknak, akik vendégeikben nemcsak a fogyasztót látták, de a barátot is. Ő maga rendszeren ott állott a kávéház ajtajában, vagy a kaszsa mellett s csaknem minden vendégét személyesen ismerte: mihelyt belépet vltalaki, már rendelkezte is a kávé: kinek eszébe, kinek pohár-

1897. Semmi új nincs a nap alatt. Már akkor felvetették azt a tervet, hogy a Hortobágyon öntöző csatornákat kell építeni. És már azon a ponton volt a terv, hogy rövidesen meg is valósul... Aztán most 33 év mulva valóban komolyan foglalkoznak alapos megfontolás után a terv kersztülvitelével. Magyar tervezet, hosszú töprengés...

De most már talán csakugyan meg lesz.

(Sz. R. I.)

OKTÓBER ELSEJÉN NYILIK MEG A REF. POLGÁRI ISKOLAI MAGANVIZSGALATRA ELŐKÉSZÍTŐ TANFOLYAM A FÜVÉSKERT UCCAI ISKOLÁBAN.

A mult évben is meglevő polgári iskolai magánvizsgálatra előkészítő tanfolyam, amely a Fűvészkert uccai iskolában volt, október 1-én ismét megnyílik. Az előadások heti 15 órában, este 6 órától 9 óráig tartanak. A polgári iskola I. és II. osztályáról a hallgatók júniusban összevont vizsgát tehetnek a Kereskedőtársulati polgári iskolában.

Az előkészítő díja igen mérsékelt (havi 14 pengő) és nagyobb számú jelentkező esetén további mérséklés várható. A Kereskedőtársulati polgári iskolában még ezenkívül tandíjmérséklést is kapnak a vizsgázók. Részletes felvilágosítás és beiratkozás, felvétel szeptember hó 27-ig, szombatig, este 7-8 óráig, a Fűvészkert uccai iskola földszintjén.

Kizárólag hölgyeknek

Tisztelettel értesitem a m. t. hölgyközönséget, hogy külföldi tanulmányutamból hazaérkeztem és legújabb csipőfűző és príncess kombinée, valamint melltartó modellekkel felszerelve ismét a m. t. hölgyközönség rendelkezésére állok.

A Goldstein Karolin cégtől
HOFFER ILONKA.

Weisz kelmefestő

Arany János-u. 7.

fest, tisztít.

Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Debrecen sz. kir. város

Csokonai Színháza

Ma és egész héten minden este

WIKTÓRIA

a színházban.

A NAP HIREI

Könnyek

Fehér a gyermek könnye,
Átlátszó, tiszta;
Oktalan hullatott
Illatos nedű.

Rózsaszín a lányé.
Tükrén tarka lepkék
Mosolyogva játsznak,
Hamar elsurranak.

Bíboros könnyeket
Zokog fel az asszony.
Nincs, ki ágya mellett
Vigasztal virrasszon.

S a halott könnye sárga,
Egyetlen csepp csupán.
Furcsa vad mosolyba olvadt
Tárgult szemebogarában.

Okát keresed Izzó bánat:
Jaj, nem végnap a halálnap,
Jaj, a lélek még föltámad!

GÁL ANNA.

-oOo-

Hunyadi Béla doktoriárvatása. Az ifjú generáció egyik tehetséges tagja, Hunyadi Béla tegnap tette le utolsó jogtudományi szigorlatát a debreceni egyetemen s így szombaton délelőtt 12 órakor a Kollégium dísztermében az összes jogtudományok doktorává fogja avatni az egyetem tanácsa. A debreceni egyetem fennállása óta ez a második eset, amikor az egyetem jogi kara különös kivételképpen engedélyezte a szigorlatok oly gyorsmértékű letevését, mint ahogyan Hunyadi Béla tette elismerésre méltó sikerrel; a juniusi abszolutoriumát megelőző két szigorlatot tett le s most a harmadikat.

Sikeres kísérletek a debreceni börtöngyógyászati klinikán. A debreceni Tisza István tudományegyetem börtöngyógyászati klinikáján, amelynek Neuberger Ede dr. egyetemi tanár a vezetője, érdekes megállapításokat tett közzé az „Orvosi Hetilap”-ban a Gerson-Sauerbruch — Herrmannsdorfer-féle diéta gyógyító hatásáról, bizonyos gümös és idült gyulladáshoz kötődő betegségeknél. Schlammadinger József dr. tanársegéd és Szép Jenő dr. gyakornok hajtották végre a kísérleteket s erről be is számoltak a tudományos világban. Lényege a diétának az, hogy a konyhasót teljesen elvonják a betegnek adott ételéből, ami által a Koch-féle bacillus életfeltételeit gyengítik meg. Ezenkívül bőven adagolják a zsírt és a vitamint s a konyhasó pótlására külön sókeveréket készítenek. Továbbá a kezelést alatti álló beteg foszforos csukamájolajat is szed. A lényegében igen gazdag diéta hozzájárulja a beteg napról napra 90 gr. fehérjéhez, 160 gr. zsírhoz és 227 gr. szénhidráthoz, ami rendkívüli fokozása a tuberkulózis által megtámadott beteghez eljuttatott kalóriamennyiségnek. A vizsgálatok alapján a debreceni klinika sikeresen küzdött meg a börtöngümőkórjával. A diétának az alkalmazása nem sikeres a tüdőtuberkulózis, illetve a belső szervek tuberkulózisainak eseteiben.

Meghalt a világ egyik leggazdagabb embere. Newyorkból jelentik: Phipps Henry, az ismert multimilliomos acélmágnás 90 éves korában meghalt. Egyike volt az Egyesült Államok leggazdagabb embereinek. Vagyonát 275 millió dollárra becsülik. Hosszabb időn át társa volt Carnegiének.

X Őszi és téli divatlapok legnagyobb választékban, nyári divatlapokat olcsón kiárusítottam. Férfi divatlap fehérnemű és gyermekdivatlapok is. Antalfy könyvkereskedés, Szent Anna és Varga ucca sarkok.

Tolatás közben leesett a petróleum lámpa és kigyulladt a vagon

Különös tüzeset történt tegnap a késő éjszakai órákban a pallagi vasúti elágazásnál levő vasúti vonalon. A pallagi uton most utjavítás folyik, amelynél nagyon sok munkás dolgozik. Az utjavításhoz a szükséges burkoló és egyéb anyagokat vasúti vagonokban szállították a helyszínre. Az üres vagonokat a munkások is használták és az eső elől be is menekültek az egyik vagonba, sőt a vagon falára egy petróleumlámpát akasztottak.

Az éjszaka egy tolatómozdony ment ki az állomásról, amely az üres vagonokat be akarta hozni az

állomásra. A mozdony fel is kapcsolta az üres vagonokat, azonban, ahogy a mozdony meglökte a vagonokat, az égő petróleumlámpa lezuhant és a petróleum szétfolyt a vagon padlóján. A tüzes folyadék-tól a vagon tüzet fogott és néhány perc múlva a munkások megdöbbenve vették észre, hogy az oldalfalak már lángolnak is.

Azonnal telefonáltak a tűzoltóságra, ahonnan egy őrség kirohogott a helyszínre és egynegyed órai munkával sikerült eloltani az égő vaggont. A tüzeset ügyében a vizsgálat megindult.

Öngyilkos lett a Pallagon egy 72 éves orosz földműves

Keddén hajnalban öngyilkosság híre verte fel a Pallagpuszta csendjét. Fedor György 72 éves orosz napszámos felakasztotta magát.

Fedor György az utóbbi időben sokat betegeskedett és ennek következtében annyira elgyengült, hogy csak a legnagyobb nehézséggel tudott dolgozni. Egyre többet hangoztatta, hogy unja az életét és végezni fog magával.

Igérte azt, hogy hűtlen be is váltotta. Felment az egyik épület padlására és ott ruhazárító kötélen a gerendára felakasztotta magát. Mire ráakadtak, már halott volt. Fedor György öngyilkosságát jelentették a hatóságoknak, amely tekintettel arra, hogy bűncselekmény nem forog fent, a temetési engedélyt megadta.

Zsineget kötött a búzahombárra és fekvő helyzetben fojtotta meg magát. Cseppentő Sándor 47 éves karcagi lakos, cipészmeister lakásának kamarájában felakasztotta magát. Mire hozzátartozó irátaláltak halott volt. Cseppentő Sándor különös módon követte el az önakasztást. A kamarában levő búzahombárra zsineget kötött s jobb oldali fekvő helyzetben helyezkedve el, így fojtotta meg magát. Hogy a cipészmeister miért lett öngyilkos, nem tudják. Csütörtökön még bört és egyéb anyagokat vásárolt be Biksz Lipótnál, úgyhogy a készpénzén kívül 100 pengő váltóval is fizetett. Ez mutatja, hogy csütörtökön még nagyobb munka elvégzésére készült s pénteken délután mégis öngyilkos lett. Így arra következtetnek, hogy borzalmas tettét pillanatnyi elmezavarásban követte el.

Vizbe esett és megfulladt a násznap. Helsingfors-i jelentés szerint Maenthyharju mellett egy autóbussz a folyó vizébe zuhant. Az autóbusszon lakodalmas társaság ült és ötven a vizbe fulladtak. A szerencsétlenség úgy történt, hogy az autóbussz a kompon elmozdult helyéből s a kompon egyensúlyát veszítve, felfordult.

Debrecenben keresnek egy sikeresztő bolgár kertészt. Rádiókörözés érkezett ma a debreceni rendőrséghez, amelyben Gasoff Simon Gusztáv lonsonci bolgár kertészt körözik, aki az ottani kertészeti szövetségtől 150.000 cseh koronát elsikkasztott és azzal egy éjszaka autót Magyarországra szökött. A rendőrség a szükséges intézkedéseket megtette.

Eltűnt napszámos. Varga József napszámos felesége feljelentést tett a rendőrségen, mert férje a Géza ucca 5. sz. alatti lakásukról több héttel ezelőtt eltűnt és attól tart, hogy bűntény áldozata lett. A rendőrség keresi az eltűnt napszámost, aki valószínűleg munkát keresni ment valahová.

A „Páros csillag” nagy sikere Nyírábrányban. Nyírábrányi tudóstónk jelenti: A Nyírábrányban működő színtársulat vasárnap bucsuelőadásul Bús-Fekete László nagyszerű 4 felvonásos vígjátékát, a Páros csillagot adta elő briliáns játékban. A főszerepben Nagy Juliánát K. Kertész Juci alakította s abban tudásának legjavát nyújtotta, míg a bolondos kisbíró szerepében Könyves Jenő direktor csillogtatta meg újra humorát. Háromy Aladár mint trónörökös aratott sikert, nagyon tetszett még Juliska szerepében a mindig kedves H. Kovács Piri és a dr. Buday pár. Gábor Gy. Bálint jegyzője is jó volt. Dr. Buday Ágoston, a társulat kiváló ereje meghatottan mondott köszönetet a közönségnek a támogatásért. Nyírábrányból a kis, de lelkes, tehetséges társulat Bagamérba ment.

A debreceni Patronázs Egyesület október hó 5-iki gyermeknap gyűjtésével kapcsolatban lapunk vasárnapi számában megjelent cikkben az urnacsoportok elhelyezését illetően tévesen lett közölve, hogy a Piac-Csapó uccai urnák csoportgyűjtését dr. Szabó Mihályné urnó vezeti, mert azt az urnagyűjtőhelyet Nyíri Gézáne urnó fogja vezetni. Az egyetemi klinikánál felállított gyűjtőhelyen a már közölt urhölgyeken kívül még urnavezető dr. Kreiker Aladárné urnó; az Arany Bika előtti gyűjtőhelyen pedig Suhajda Béláné urnó is részt vesz az urna gyűjtőcsoport vezetésében.

Utelzárás. A Debrecen—Mikepércs—Berettyóújfalui közúti áll. közut Mikepércs községen át húzódó szakasza a folyamathoz tett aszfalt burkolatra való átépítési munkák miatt 1930 szeptember 23-tól kezdve körülbelül 4 héten át a járműforgalomtól teljesen el lesz zárva s a forgalom a községen végig húzódó párhuzamos uccákra tereltetik.

Fehértói Dániel

Dégenfeld-tér 4. szám.
Telefon: 11-85.
temetkezési vállalatának
temetése:

Veress Miklósné szül. Erdei Sára életének 65-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 24-én délután 5 órakor lesz az Olajút 74-ik számú háztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuthi temetőbe.

Özv. G. Fodor Jánosné szül. Farkas Ilona életének 23-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 25-én délután lesz Debrecenből Hajdudorogra szállítva a görög katolikus egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a Nyugati temetőbe.

-oOo-

Anyakönyvi hírek

Házasság: Kálló József — Rácz Róza.

Születések: Kiss Imre cipész, fia Imre, Szekesák Aladár autószerelő, fia Ferenc, Nagy András fm., leány Etelka, Bagdi István csizmadia, fia László, Kocsi István kapus, fia István, Szilágyi János kocsis, leány Vilma, Bozók László tímársegéd, fia László, Hevesi András kőműves, fia István, Fábán Imre fm., fia István. 1 halvaszületés és 1 törvénytelen újszülött.

Halálozások: Veres Miklósné ref. 65 éves, Olajút 74. Cziba Sándor ref. 63 éves, Kishegyesi-ut 40. Mező Julia ref. 20 éves, Domokos L. n. 6. Berecz József ref. 4 hónapos, Vulkán-telep 19. Kiss Katalin ref. 17 éves, Szegényház-sor 30. Farkas Lászlóné ref. 78 éves, Mátészalka. özv. Fodor Jánosné g. gath. 25 éves, Hajdudorog.

-oOo-

Kitől lopott a cigányasszony? A mándoki csendőrőrs nemrégiben elfogott egy Szitás Juliánna nevű anarcsi cigányasszonyt, akinél nagyon sok lopott holmit találtak. Többek között egy fehérselyem női ruhát, fehér bluzt, házi vászon törülközőket, egy égkek szín szvettert, zsebkendőket „Bertus” monogrammal. A cigányasszony kihallgatása alkalmával azt mondta, hogy a ruhaneműket Debrecenben lopta még júniusban. A rendőrség most keresi a károsultat és aki esetleg tud valamit a ruhák eredetéről, jelentkezzen a rendőrségen Sári István detektívnel, II. emelet.

Megjárták a kíméletes végrehajtók. A kecskeméti adóhivatal öt kecskeméti végrehajtót 20—30 pengő bírsággal sújtott, mert kíméletesen bántak az adósokkal, nem foglaltak, vagy az árverést nem tartották meg. A végrehajtóknak a bírságot 15 nap alatt meg kell fizetni, különben — ne tessék nevetni! — végrehajtót küldenek hozzájuk is...

X „Michel” európai 1931-es bélyegkatalogus már kapható, orvosi jogi könyvek legnagyobb raktára, fényképészeti cikkek, papírok, Springer foto-, könyv-, papírkereskedésében. Telefon: 10—57. szám.

X Urilányok a szabás-varrást, — iparművészeti tárgyak készítését teljesen elsajátítják Papolcynénál, — Hatvan ucca 13. szám.

X Magyar Turista Egyesület debreceni osztálya fényképkiallítása 1930 november 15-én, melyre bérki jelentkezhet, eddig 26 díj futott be a gyárosoktól, kívánatra a kiállításra kölcsön keretek, bővebb felvilágosítással kizárólag Berzéki Sándor és Springer József fotóüzlete szolgálg. Teljesen különálló más kiállításról. Amateuroknak olcsó árak, turista tagoknak engedmény a keretekből.

X Tornacipő, tornanadrág, iskola- kazetták, hátizsákok, stb. legjobb beszerzési forrása Antalfy Gyula sport ház, Varga ucca 1. szám.

Tüzifát, szenet

legjobb minőségben, legolcsóbb árakon aianl ugy vagonútelenben, mint felaprózva, házhoz szállítva

Békési és Löw

Debrecen, Bánffy ucca 4. („Huugária” malom mellett) Telefonszám 945.

Debreceni orvos sikere Páduában

A három évvel ezelőtt Budapesten székelő nemzetközi zoológiai kongresszus ezidén Páduában tartotta összejövetelét.

A páduai kongresszuson a magyar tudósvilág szépen volt képviselve. A debreceni Tisza István tudományegyetem orvosi karát **Ludány György** szigorlóorvos képviselte. A kiváló és szép karrier előtt álló fiatal tudós nagysikerű, értékes előadást is tartott francia nyelven, amely osztatlan feltűnést és elismerést keltett a kongresszus tagjai körében. Előadásának tárgya a **bélbolyok mozgásáról** szólt és az értékes előadást vetített képekkel is kísérte. A filmet Verzár egyetemi tanár és Kokas tanársegéd társával készítette el **Ludány György**. Az előadás után számosan üdvözölték és gratuláltak meg a fiatal tehetséges tudóst. **Ludány György dr.** Ludány László ezredorvos fia.

-oOo-

Közérdekű levelek

Tisztviselői kényszerkölesön.

El kell ismerni, hogy rettenetes a gazdasági helyzet és ennek tudható be, hogy egyik öletet a másik után pattan ki az ember koponyájából s próbálja megoldani, enyhíteni a nyomort. Innen van az is, hogy sok hozzá nem értő egyén nyakatekert javaslatokkal terhel egyes fórumokat.

Erdekes és furcsa hírek jelentek meg a lapokban arról, hogy Szolnok város tisztviselői, a város neheztel anyagi helyzetére való tekintettel fizetésükből összesen 130.000 pengőről mondanak le évenként. — Laikus, balszélsőség felé orientálódó munkásokban, sőt még egyes gazdáiban is az a vélemény alakult ki ezek után, hogy ime, a tisztviselők túl vannak fizetve, mert hiszen jószántukból képesek ilyen áldozatot hozni. A tévedés onnan ered, hogy sokan nem tudják, miről is mondtak le ezek a tisztviselők! Intelligens ember előtt azonban tudott dolog az, hogy általában a városok bizonyos százalékkal magasabb fizetést adnak alkalmazottaiknak, mint amilyet az ugyanazon fizetési osztályba tartozó állami vagy egyházi hivatalnokok élveznek.

A város jószívűségéről tesz bizonyosságot az, hogy pl. egy ma megválasztott városi óvónő a XI. fizetési osztályban több fizetést kap, mint egy 12 esztendő óta szolgálatot teljesítő állami, vagy pláne egyházi tanító. Mindenesetre, aki ismeri a kisebb fizetési osztályokban működő tisztviselők helyzetét, ezt a kevés többletet nem fogja sajnálni! Hiszen XI. fizetési osztályban havi 144 pengőt és lakpénzt fizet az állam. Már pedig a ma folyósított lakpénzből lakni egyáltalán nem lehet. En például lakpénzemre eddig (X. f. o.) havonként 50 pengőt fizettem rá, 150 pengőt kitevő törzsfizetésből.

És mégis akadnak emberek, akik úgy akarnak segíteni az általános szerencsétlen helyzeten (földbirtokon, munkanélküliségen), hogy a tisztviselőkkel óhajtanának kényszerkölesönt jegyeztetni. Békés vármegye gazdasági bizottsága el is fogadott egy ilyen javaslatot. Itt is az a baj, hogy soha sem a szeg fele érnek.

Bezzeg akkor, mikor 500-600.000 korona volt a buza ára és egy tisztviselő 1-2 q buza értékét is alig kapott havonként, mikor egy csikós több fizetést huzott a professzornál, akkor rendben volt minden: most, hogy nem éheznek és nem rongyos a pantallójuk: megindult az ellenhatás.

Kérjük azokat, kik a békési javaslatához hasonló gondolatokkal foglalkoznak, méltóztassanak nagyobb körültekintéssel és a tisztviselők valódi helyzetének ismeretében szólni és cselekedni.

Debrecen, 1930 szept. 23.

Széchy György,
rel. tanító.

Hitvesgyilkossággal végződött a lakodalmi tréta

Üdvölvést akart leadni a levegőbe az ifju pár tiszteletére és saját feleségét lötte agyon egy gazdálkodó.

Ungur János tóti gazdálkodó vasárnap délután feleségével, Purgea Annával együtt Szenttelek községben egy lakodalmra volt hivatalos. Ungur János tréfáskedvű, mulató ember és elhatározta, hogy régi szokás szerint üdvölvéssel fogadja a templomból kilépő ifju párt.

Ungur János revolvert is hozott magával erre a célra. Feleségével együtt beszélték meg a tervet és már előre jót mulatott azon, hogy milyen ijedelmet fog okozni a lövés a násznép között. A revolver golyóra volt töltve és abban a pillanatban, amikor az ifju pár kilépett a templomból,

Ungur János megrántotta a ravaszt. Szerencsétlenségre azonban a golyó éppen közvetlen közelében álló felesége testébe furdott. A szerencsétlen asszony egyetlen jászó nélkül holtan rogyott össze a templom előtt.

A vérbefulladt esküvő óriási izgalmat keltett a násznép körében. Legjobban maga a férj volt kétségbeesve, aki egy lakodalmi tréfa alkalmával saját feleségét lötte agyon.

A lakodalmi mulatság azonnal félbeszakadt. Nemsokára megérkeztek a csendőrök és letartóztatták Ungur Jánost.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Meteorológiai Intézet jelenti szeptember 23-án:

Hazánkban tegnap csak a Dunántúlon és az Alföldön fordultak elő kisebb esők. A hőmérséklet maximuma alig érte el a 20 fok Celsiusot.

Időprognózis: Északi légáramlás mellett változóan felhős, hűvös idő, egyes helyeken kisebb esők.

-oOo-

— Egy leányba volt szerelmes két legény. Nagyrábén Kövér Imre és vitéz Papp Imre jómódú gazdaleányek egy leányba voltak szerelmesek, aki vitéz Papp Imre iránt tanúsított vonzalmat. Ez annyira elkésztette Kövért, hogy a tavaszon vetélytársát késsével megszurta. Papp Imre a szúrás után sokáig betegeskedett, sebéből azonban nem tudott kigyógyulni és most meghalt. A debreceni ügyészség a haláleset következtében kiszállt Nagyrábéra s a boncolás során megállapították, hogy a halált a tavasszal okozott szúrás okozta. A vizsgálóbíró Kövér Imrét letartóztatta.

X Megjelent a dr Salánki-féle ideg- és elmegyógyászati compendium II. kiadása. Kapható Böhm Ferenc könyvkereskedésében, Bika-szálló mellett.

— **Borzalmas családi dráma.** Hamburgból jelentik: Halálos családi dráma történt a múlt éjszaka a Reiterstrasse egy bérházában. Ott lakott Bade Ottó 47 éves hajómérnök feleségével és négy gyermekével, akik közül a legidősebb 17, a legfiatalabb 8 éves. A házaspár a kétszobás albérleti lakás belső szobájában aludt, a gyermekek a külső szobában. Ma reggel a legidősebb leány szokás szerint felkeltette testvéreit, reggelit adott nekik és elküldte őket az iskolába, azután benézett a másik szobába, mert gyanusnak tűnt fel nek, hogy szülei még nem keltek fel. Nagy rémületére holtan találta atyját és anyját az ágyban. A rendőrség megállapította, hogy Bade halántékon lötte feleségét, azután fobelötte magát. A gyermekek azt mondják, hogy atyjuk hétfőn nagyon levert volt, mert a hajógyárban elvesztette mérnöki állását.

Csoda olcsó árban árusítunk ezidén nagyon tartós

kézimunka

iskolai cipőket

Dorkó tornacipőt, női és férfi strapa és divatcipőket.

Egy próbavásárlás állandó vevőnké teszi.

Neumann Testvérek, Piac-u. 9. Bika-szálló meliell.

Gyászrovat

Weichinger Károly életének 57-ik évében f. hó 23-án elhunyt. Temetése f. hó 25-én délután 4 órakor lesz a Szent Anna uccai temető kápolnájából, a róm. kath. egyház szertartása szerinti beszterelés után a Szent Anna uccai temetőben. A temetést a Dankó temetkezési vállalat rendezi.

Sírholtba helyezés. Néhai id. váradi Baranyi György volt debreceni földbirtokos és néhai ifj. váradi Baranyi György volt tartalékos honvéd főhadnagy, uradalmi kasznár földi maradványait a család a büdsszentmihályi Északi temetőben lévő ideiglenes nyugvóhelyükről hazaszállította és Debrecenben, a Kossuth uccai temetőben lévő családi sírholtba szeptember 23-én, csütörtökön délelőtt 11 órakor tartandó gyászszertartás után örök nyugalomra helyeztetli. E szomorú végtisztességre a rokonokat és ismerősöket bánatos szívvel meghívja

a gyászoló család.
Az exhumálást és szállítást a Dankó temetkezési vállalat rendezi.

Helyreigazítás. Tegnap számunkban közölt Kiss Katóka gyászjelentéséből nyomdahiába folytán nagybátyja Papp Imre nevével, Szilágyi Mariskával és gyermekeivel kimaradt.

— **Törbeesáltak áldozatukat a gyilkos kisteleki béresek.** Szegedről jelentik: Víg Ferenc kisteleki gazda tanyáján történt lincselés ügyében a nyomozást vezető hatóságoknak az a fellevése, hogy a két gyilkos béres, Bagi Lajos és Bagi János összeköttetésben állottak az agyonlőtt és dorongokkal agyonvert Kovács Pállal és hárman együttesen lopkodták a gazda gabonáját. Később beszüntették az együttműködést és névtelen levélben értesítették gazdájukat a tolvajlásról. Kapóra jött nekik, hogy a gazda őket küldte ki éjszakai lesre a gabonarakár elé. A gyilkos Bagi-fiukat beszállították a szegedi ügyészség fogházába.

Miért jár kitérdelt nadrágban, mikor

Hrabéczy

o csón kivasalja?

DEBRECENI TESTVÉRSÉG—NYIR-
ÁBRÁNYI TOLDI. 1:1 (1:0).

Bíró: Gábor Gyula.

Ideális futballidőben, gyenge érdekesség mellett találkozott a két csapat egy revansmérkőzés keretében, amely azonban a nyirábrányiak részére csak fűsikert hozott, mert az előző 1:0-ás vereségért csak döntetlent tudott elérni. Először a vendégcsapat van frontban, majd felnyomul a Toldi is, de eredmény nincs, csak a 44. percben a Testvérség javára. Szünet után erősen küzd mindkét csapat a győzelemért. Pappot — a debreceniek a 16-oson belül felvágják, amiért 11-es jár. A büntetőrúgást Bokor juttatja rendeltetési helyére. A debreceni csapatból a védelem jómig a Toldiból Dávid, Bokor és a védelem. Gábor bíraskodása kielégített.

FELHÍVÁS!

Felkérem az ifjúsági és céges csapatok intézőit, hogy folyó hó 23-án, szerdán este 8 órára a Kis Debrecen vendéglőjében éremérkőzés megbeszélése végett megjelenni sziveskedjenek. Kérem a pontos megjelenést, akik be akarnak nevezni.

Jókai és Vasas intéző.

A Magyar Atlétikai Szövetség keleti kerülete ma délután 6 órakor az Egyesült Ker. Nemzeti Liga ülésstermében (József kir. herceg ucca 16. sz.) ülést tart, amelyre az intézőbizottság tagjait ezúton is meghívja az Elnökség. A tárgysorozaton igen fontos ügyek szerepelnek és így a tagok teljes számban való megjelenését kéri

a kerület elnöksége.

HIRDETMEY.

Alulírott debreceni m. kir. állam-
építészeti hivatal a Kaba községben létesítendő közműhid építési és felszerelési munkáira versenytárgyalást hirdet.

Ajánlatok folyó évi október hó 6-án déli 12 óráig adandók be Kaba község előljáróságához.

Ajánlati stb. irlapok beszerezhetők alulírott hivatalnál, ahol a tervek betekintheők s az esetleg szükséges felvilágosítások is megadatnak.

Államépítészeti hivatal.

Csapó-u. 17 sz.

alatt
(Vár-utcával szemben)

igazán olcsón árusítok

Nem reklám

Férfi cipő	— — — — —	P 11.96
Férfi cipő Ia box	— — — — —	P 15.74
Férfi cipő lak	— — — — —	P 17.38
Női cipő lak	— — — — —	P 13.26
Női cipő fekete	— — — — —	P 7.72
Női cipő fekete Ia	— — — — —	P 10.10
Női cipő drap	— — — — —	P 12.97
Női fürdőcipő	— — — — —	P 2.20
Gyermekek cipő BB.	— — — — —	P 2.50
Iskola cipő 23-26.	— — — — —	P 3.96
Iskola cipő 27-30.	— — — — —	P 4.98
Iskola cipő Ia 26-29.	— — — — —	P 7.—
Iskola cipő lak 30-35.	— — — — —	P 11.48
Fiu cipő 36-39.	— — — — —	P 8.76
Fiu cipő 36-39. Ia	— — — — —	P 11.92
Férfi sapka	— — — — —	P 1-től
Férfi sapka	— — — — —	P 1.20-tól

Guttman Dávid

Gazdaság - ipar - kereskedelem

A mezőgazdaságban is bevezetik a kényszeregyezségi eljárást

A gazdák súlyos helyzetéről Mayer János földművelésügyi miniszter legújabbán így nyilatkozott:

— Napról napra jönnek hozzánk kisgazdák, akik elpanaszolják, hogy adóságuk miatt árverést tűztek ki a földjükre. Ha pedig birtokuk árverésre kerül, feleáron kótavetyélődik el. Mi történik tehát? A kisember földönfutóvá válik és potom pénzért újra kerül a földje. Előterjesztést akarok tenni abban a tekintetben, hogy éppen úgy, mint a kereskedelemben, a mezőgazdaságban is vezessük be valamiképpen az adós védelmét. Az állam fresse ki esetleg a tartozását, így

nyerjen a gazda időt birtokának fokozatos értékesítésére, de meneküljön meg attól, hogy árverés alá bocsássák a birtokát, amikor magánúton sokkal többet tud érte elérni.

— En elsősorban érzem annak a kötelezettségét, hogy a kisgazdákat meg kell menteni attól, hogy földönfutókká legyenek, mert ma erről van szó. Ehhez pedig pénz kell, mintahogy pénz kell minden problémához, amelynek megoldása ránk súlyosodik. — Kénytelenek vagyunk tehát ennek a kérdésnek a megoldását is fenntartani arra az időre, amikor külföldi kölcsönt tudunk kapni.

Terménytőzsde

SZÜNET

A BUDAPESTI GABONATŐZSDÉN

A zsidó ünnepek miatt a budapesti gabonatózsdén a régi szokásnak megfelelően, tegnap szünetelt a forgalom. A gabonacsarnok ugyan nyitva volt, de az árjegyző titkárok nem működtek és érdeklődők sem jelentek meg a teremben.

Ilyen körülmények között tájékoztató árfolyamok sem alakultak ki. A külföldi tőzsdékről gyengülést jeleztek, a tegnapi csikágói olesóbodást Liverpool ma szeszélyesen követte. Az első két új jelentés több mint egy penny olesóbodásról számolt be, később azonban javult az ottani irány, hogy végeredményben a tegnapi zárathoz képest mintegy félpennyvel olesóbodott a búza ára.

DEBRECENI LÓ- ÉS SZARVAS-MARHAVÁSÁR.

A keddi lóvásárra a felhajtás közepes volt. Irányzat lanya. Silány minőségű loért 70 pengőtől felfelé fizettek, közepes minőségűért 200—380, jobb minőségű 550 pengőig kelt el.

A szarvasmarhavásárra a felhajtás közepes. Vágó marha élő súlyban kilogrammonként 60—80 fillér volt minőség szerint. Szopós borjú 1—1.20 pengő, Jármos ökör páronként 600—950 pengőig, fejős tehén darabonként 250—560 pengőig.

DEBRECENI PIACI ÁRAK.

Zöldsgórák: Zöldbab 30—40, száraz bab 35—40, spenót 40—50, paradicsom 7—10, burgonya 6—14, toma 60—100, vereshagyma 8—16, fokhagyma 70—100, gomba 100—150 fillér kilója; paprika 1—01, uborka 2—8, kartof 15—70, kelkáposzta 10—50, lehrkáposzta 8—39, vereskáposzta 15—50, kalarábé 4—20, petrezselyem és sárgarépa 8—15 (csomó), lengeri 5—8, retek 8—10 (csomó), lók 25—60, befőzni való dinnye 1 fillér darabja; borsó 80—101 fillér literje.

Baromfiárak: Tojás 12—13 fillér darabja; csirke 150—450, tyúk 5—4, kacska 8—5, liba 13—12 fillér darabja.

Gyümölcsárak: (A termelőknél) szőlő 20—30 és 35—45, dió 50—60, alma 35—40, bóralma 60, szeder 40—50, barack 35—40, szilva 40—45; (a kereskedőknél) szőlő 24—50, szilva 40—50, alma 35—70, dió 80—120, birs 60—100, barack 40—120 fillér kilója.

CIPÉSZ, CIPŐFELSŐRESZKÉSZÍTŐ-MESTEREK FIGYELMÉBE!

A Debreceni Ipartestület cipész, cipőfelsőrész-készítő szakosztálya f. hó 24-én, szerdán este hét órakor az Ipartestület helyiségében szakosztályi ülést tart.

Tárgy: az államrendőrség részére szállítandó száz pár csizma elkészítésére való alakulás és folyó ügyek. Az ülés fontosságára való tekintettel, a tagok teljes számú és pontos megjelenését ezúton kéri a

Szakosztály elnöksége.

VÁGÓHID ÉPÜL SZENTPÉTER-SZEGEN.

A kereskedelmi és iparkamara közli, hogy Szentpéterszeg község (Bihar vármegye) előjárósága versenylárgyalási hirdetményt tett közzé a községben építendő vágóhid munkálataira. A község előjárósága által előirányzott összeg 1400 pengő, melyben az anyag, munkadíj és a fuvar költségek is beemlítve vannak.

Pályázati ajánlatok folyó évi október hó 11-ig nyújtandók be Szentpéterszeg község előjáróságához. Ajánlati ürlapok és felvilágosítás a községi előjáróságnál kaphatók.

—oOo—

ÁLLAT- ÉS KIRAKODÓVÁSÁR:

Szeptember 25-én. Habót (sertés, ninc), Hajdúhadháza, Keeskemét, Keszthely (sertés, ninc), Kópányszántó, Nagyberki (sertés, ninc), Nagykálló, Püspökladány, Sajtoskál (sertés, ninc), Tiszalök, Ló- és marhavásár: Deveser, Állatvásár: Kapuvár.

Szeptember 26-án. Pétervására. Marha- és sertésvásár: Békés, Kirakodóvásár: Keeskemét.

Szeptember 27-én. Bihar-nagybajom. Lóvásár: Békés, Sertésvásár: Kiskunfélegyháza.

Szeptember 28-án. Törökszentmiklós, Kiskunfélegyháza (sertés, ninc), Kirakodóvásár: Békés.

Szeptember 29-én. Abádszalók Alap, Balatonszabadi (sertés, ninc), Csepreg, Csorna, Gyulakeszi, Hecsegfalva, Jászberény, Jászkarajenő, Kálóc, Karád (sertés, ninc), Karcag, Komárom, Liget, Mátészalka, Nagyigmánd, Nemesdéd (sertés, ninc), Ósi, Püspöknádasd, Sajószentpéter, Seregélyes, Szendrő, Szigetvár (sertés, ninc), Vámosmikola, Állatvásár: Dunapataj, Hatvan, Dunavese, Eresi, Zirc. Kirakodóvásár: Eger, Gyöngy, Marha- és kirakodóvásár: Vas-szentmiklós.

A SINGER VARRÓGÉPEK
AZ A LEGJOBBAK!

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűkből álló, valamint levelezési rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetők. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, József kir. herceg-utca 1, (Bika-bérház) tudhatók meg. Hirdetési ügyekben Telefonon a 788 nyújt felvilágosítást.

Levelezés

Fiatal

tanító urileány ismeretségi kerésné házasság céljából. Leveleket „Szeretet” jellegre a kiadóba kérek. 826

Alkalmazást keres férfi

Nyugdíjas

államvasuti tisztviselő elhelyezkedést keres — szállítási vagy iparvállalatoknál és hivatalokban. Titkári, pénztárkezelői, irodai teendőkben jártas. Megkezesést „M megbízható” jellegre kér a kiadóhivatalba. 828

Alkalmazást keres nő

Mosást

vasalást vállalom. Balogné, Komlóssy ut 17. szám. 762

Jobb

asszony, aki a háztartás minden ágában járatos, nagyon jól főz, elmenne házvezetőnek gazdasszonynak magános urhoz vagy urnőhöz, vagy kisebb családban, hol jó bánásmódban részesítik. Cím a kiadóban. 855

Hölgyfodrásznő.

jól ondulál, alkalmazást keres. Cím a kiadóban. 849

Alkalmazást nyer nő

Hölgyfodrász-

segéd és tanulóleányt felvesz Hidegkuti, Kálvin-tér 5. sz. 814

Akik

ebben a hónapban beiratkoznak gépirás tanulásra, azok még a szüneti tanfolyam tan díját, 15 pengő fizetnek. — Október 1-től kezdve már a rendszeres tandíj, 25 pengő fizetendő! — 2 hét alatt, napi 2 órai gyakorlattal, évtizedes rendszerünk mellett bárkit megtanítunk írógépelelni! A tanulás bármelyik nap megkezdhető a Nagy Lajos iroda gépiró, másoló, sokszorosító osztályánál, Csapó ucca 56, 856

Mindenes

cselédleány fölvetetik. Simonffy 53. sz. Szallár 837

Szobaasszony

felvetetik Angol Királynő Szállodába. Negyven éven felüli németül is tudó, komoly és szorgalmas nő jelentkezik délután 6—7 között a szálloda irodájában. 834

Fiatal

leány mindenesnek felvetetik. Csapó u. 41. Ungváry cukrászda. 844

Alkalmazást nyer férfi

Komoly,

megbízható, a helyi viszonyokkal ismerős, némi kaucióval rendelkező pénzbeszedőt felvesszünk azonnalra fix fizetéssel. Cím a kiadóban. 450

Kifutófiú

felvetetik. Rakovszky u. 21. 770

Egy

jó munkás faesztérgályosság felvétetik. — Tóthi Rákóczi u. 14. 846

Cipészsegéd

jó munkás vegyes munkára felvétetik. Késés u. 72. 847

Fodrászsegéd,

fiatal, jó munkás kisegítőnek felvétetik. Kézermann fodrász, Téglavető 151. 823

Agilis

ügynököt, könnyen elhelyezhető cikke magas jutalékkal keresek. Széchenyi ut 12., déli előt 9—12-ig. 84

Vegyes

Kérem

tudassák címüket olyan ügynökök, akik lakásközvetítéssel foglalkoznak, 4—5 szobás lakásra lenne szükségem november 1-ére. Dr Kovács Ödön, Gégény. — Szabolcs-megye. 18 h 23-24-28

Ondolást

ki tanítana. Megfelelően díjazom. Cím a kiadóban. 825

Tiszacsege

mellett, a Cserepesi — megállónál Sarkad nevű tanyán 400 mázsa széna ottani mezeletésre eladó. Van fele nagy hodály, öszilegelő és alomszalma ingyen. — Értekezni kint a helyszínen. 785

Teljes ellátás

Teljes

ellátásra vagy lakásra elfogadok egyetemi hallgatókat. Kálvin-tér 11. keresztféület. 800

Teljes

ellátásra vállalom (tisztviselőt) vagy idősebb uriaszont, olesón. — Kút u. 3. 836

Autó, motor, kerékpár

Motorkerékpár

jókarban levő 220-as „Puch” és egy 4 voltos magdinamos Bosch világítás eladó. Cím a kiadóban.

Társ

Vendéglőnyitáshoz

társat keresek, lehet nő is és fizetőpénz. Cím a kiadóban. 845

Hangszer

PIANINÓT

lehetőleg három pedallal sürgősen keresek néhány hónapra bérebe. Telefon 12—82. szám.

Eladó

rövid, fekete, jókarban levő zongora. — Megtekinthető a déli előtli órákban Varga ucca 32. Virágos szőnyeg 5—5 méteres, sötétvörös színű, eladó. Szent Anna ucca 42. 639

Iskolahegedűk.

vonók, tokok, mindenféle hangszerek, húrok és alkatrészek — szükségletét legelőnyösebben beszerezheti Szendrő hangszeráruházában, Batthyány u. 22. szám. 16.9.24

Iskolahegedű

10 pengőtől, vonók, s tokok, húrok, alkatrészek, olesón beszerezhetők, Schmidt hangszer raktárában, Piac u. 73. sz. 26 h IX. 25

Oktatás

Németül,
privát órákat ad és
magánvizsgára elő-
készít dr. Kövessl, Har-
sányi Gusztáv ucca 25.
IX-6 w.

Középiskolások
tanítását elvállalja
francia-szakos bölcsész
hallgató. Megkeresése-
ket „Erdélyi” jelígre
a kiadóba kérek.

Kettős könyvvitel,
kereskedelmi levele-
zés, gyorsírói és iro-
dai munkálatok tani-
tását vállalja keres-
k. isk. tanár. Megkeresé-
sek „Szakoktatás” je-
lígre a főkiaadóba
küldendők.

Knolj Kovács
Sillye Gabriella
miniszterileg engedé-
lyezett szabászati var-
róiskolájába és női-
divattermébe, magán-
tanításra és iparképesi-
tásra tanítványokat
minden időben felvesz.
Kossuth ucca 45. szám.
4-IX-6 XI-6-ig.

Francia
születési okleveles —
nyelvtanár — mérsé-
kelt díjazás mellett
órákat ad. Jelentkezést
elfogad: Piac ucca 72
szám, I. emelet, IX-18

Elemiszer, ital

LENCSÉ
magyszemű, zsiszikmen-
tes kapható termelőnél
5 kilogramos tételek-
ben 70, 80 fillérért. —
Domokos Lajos u. 6.

Zamatos bor 64 fill.
6 liter vételnél 60 fill.
10 liter vételnél 58 fill.
0telli vörös 80 fillér,
5 liter vételnél 72 fillér
Üvegeket veszek ma-
zas áron. Glück I. Ma-
goss György-tér 9. sz.
ber- és csemegeüzlet.
10-XII-15

Eladó
must kb 25 hektó, ki-
sebb tételekben is. —
Kardos u. 8. 830

Bútor

Remek
csontszinű háló eladó
Dr. Balla műasztalos,
Török Bálint u. 3. sz.
860

Ajánlat

Magyar játékkártya
32 lapos, nagy alaku
prima minőségű reklám-
ára: 1.60 pengő. (Piac
ucca) Ferenc József-ut
64. szám, traf. ban. —
14-v

Tartós
villanydondó, —
Heuna hajfestést Taká-
rékosságra is, speciál-
isan készítek. „Mars-
hölgyfodrász, Szent A.
ucca 5. 23 h 9-27

Ékszer

órát készpénzárán hat
havi részletfizetésre —
vehet Takarékosági —
könyvecskével Engel
László ékszerésznél. —
Piac u. 52. Megyeház
melett. 15hX23g.

Tört

aranyat, aranyfogat a
legmagasabb árban —
vesz Haás Janka arany-
bevéltő. Simonffy ucca
7. sz. 1132IX-7-X7-hg

Ajtók és ablakok

jobbminőségűek és egy
szerűbbek továbbá bár-
mas ikerablakok min-
den nagyságban készen
kaphatók, Blattner Kál-
mán telepén. Nagy-
várad ucca 14. (Miklós
ucca végén.)

Fehérneművarrás

férfi, női és gyermekfe-
hérneművarrást, him-
zés. Sas u. 2. Üzlet.
11h-x17g.

Elegánsan

öltözködni Bálint Irén
női divatszalonjában
(Kossuth u. 42.) lehet.
A szezon legszebb ru-
háit készítem 8 P-ért.
Kosztümöt átmeneti fel-
öltöt 16 P-ért. Szabás-
varrás tanítása a leg-
modernebb módszer
mellett.

759-IX. — 27-ig

Gallérokat, ingeket
legszebben, legolcsóbb-
ban tisztítok, 4 nap
alatt, Budapesti kép-
viselet. Simonffy ucca
7. szám 1125 12 31

Zongorahangolást
javítást, legolcsóbban,
szakszerűen végzek. —
Takács hangszerkészít-
ő. Piac ucca 75. szám.
13-a—visz.

PADLÓLAKK

magasfényű, legjobb
színekben kiváló minő-
ségben nagyon olcsón
kapható. Stern testék
üzletben, Debrecen. —
Piac u. 10. Blikával szem-
ben. — Ugyanott po-
loska-, sváhbogár pal-
kány- és egérintő meg-
bízható minőségben kan-
tható.

Igazi olesó árjegyzék:

gyermekcipő 19-22-ig P 2.50
leánykacipő 30-35-ig P 6.50
leányka Ia 26-29-ig P 7.—
Intézeti Ia 36-39-ig P 12.—
fiú box Ia 30-35-ig P 10.—
női cipő 36-37-ig P 6
női cipő trotur P 10.—
női cipő lak P 12.96
férfi cipő olesó P 12.—
férfi cipő, divat P 14.40
férfi sapkák 120-tól
férfi sapkák divatosak P 2.20-tól
Csapó ucca 17. szám
(Szinházi Álláró kapu-
val szemben). 317-IX-30

Aranyat,

briliánst legmagasabb
árban veszek. Órajávi-
tás 2 pengőtől, jótállás-
sal. Beersényi órás, —
Csapó 38., Rákóczi u.
sarok 820

Poloskát,

sváhbogarat biztosan
elpusztít a „Szektin”
rovarirtószert. Készíti:
Jósa és Jóna drogéria,
Debrecen, Kossuth u.
6. Ára 1 P 20 fillér. 827

Felkötni

való bakar szőlő meg-
rendelhető. Vegyes sző-
lő kapható 1 kg 30 f.
Kardos u. 8. 831

Kereslet

Keresek

8, 10, 12 hónapos ga-
rantált fajtisza német
nemesített tenyész süld-
d. kant. Kor. súly, kg-
kenti ár megjelöléssel
ajánlatokat kér Derzsy
Kálmán, Debrecen. —
Hatvan ucca 24. sz.

Keresek

jókarban levő haszná-
lalt állófogast, egy-
asztalt, két székkal. —
Ajánlatokat árak fel-
tüntetésével a kiadóba
kérem. „Fogas” je-
lígre. N. B.

PIANINÓT

lehetőleg három pedá-
lost sürgősen keresek
néhány hónapra bér-
be. Telefon 12-82.
szám.

Tisztviselő

nyugdíjas urnánél el-
látást keres. Ajánlatot
mielőbb „Oithon” je-
lígre kiadó. 861

Lakást keres

Kapualatti
vagy lépcsőházi külön-
bejárati uccai díszkrét
kis bútorozott szobát
keresek központban —
azonnalra. Ajánlatokat:
„Gentleman” jelígre a
kiadóba 824

Szobát,
konyhát, istállót kere-
sek a mesteruccai ré-
szen. Ajánlatokat Bö-
szörményi ut 2., széna-
kereskedésbe 842

Kiadó lakás
egy szobás

Töbrendbeli
lakás kiadó. Kishegyesi
út 38. 781

Kiadó

egy terrorsos udvari
szoba október 1-re Rák-
óczi ucca 5. szám
alatt. 857

Kiadó

egy szoba, konyha okt.
1-ére elfoglalható. —
Bethlen u. 48. 840

Szép

világos nagy uccai —
pince-szoba intányosan
azonnal kiadó. Rother-
mere ucca 25. 835

Kerti

különálló lakás egy
szoba, konyha és ka-
mara kiadó a Eröss
Lajos u. 9. sz. Érte-
kezni: Sesztina u. 4.
szám. 438

Egy szoba,
konyha, speiz, fáska-
mara udvari lakás
azonnal kiadó. Kut u.
24. (p.)

Kiadó lakás
két szobás

Irodahelyiségnek
vagy műhelynek al-
kalmos 2 szobából álló
helyiség az Arany Bika
szálló épületében —
azonnal kiadó. Érdek-
lődni lehet a portásnál.
13h IX-25g.

Kétszobás

udvari lakás azonnal
kiadó. Csapó u. 48. sz.
858

Két

szobából és mellék-
helyiségből álló lakás
november 1-ére kiadó.
Poroszlai ut 41. szám.
417

Két szoba,

konyhás, tiszta lakás,
esetleg műhelynek, ki-
adó. Varga ucca 23. sz.
648

Kiadó lakás
nagyobb

Bika bérházban
4 szobás uccai modern
lakás központi fűtéssel
azonnal kiadó.
16 h IX-28g.

Bútorozott szoba

Különbejárati
bútorozott szoba bútor-
ral vagy anélkül kiadó.
Nyil u. 116. 794

Különbejárati
nagyon csinosan bútor-
ozott szoba kiadó, eset-
leg ellátással. Széche-
nyyi ucca 31., első ke-
resztéplület. 859

Egy

bútorozott szoba ki-
adó. Cím a kiadóban.
853

Különbejárati

uccai bútorozott szoba,
villanyal egy vagy két
férfi részére kiadó. —
Gólyva 8. IVB.

Központban

különbejárati bútoro-
zott szoba tisztviselő-
nek 30 pengőért kiadó.
Cím a kiadóban. 839

Egy

kis bútorozott szoba —
azonnal is kiadó. Me-
szena u. 21. 838

Különbejárati

bútorozott, csinos tiszt-
szoba olesón kiadó. —
Huszár ucca 13. 822

Különbejárati

uccai bútorozott szoba
uricsadlánál azonnal
kiadó. Eötvös ucca 59.
484

Különbejárati
jól bútorozott szoba ki-
adó. Széchenyi u. 15.,
emelet. 843

Szép

világos uccai szoba na-
gyon csinosan bútor-
ozva kiadó. Kigyó 36.
767

Atadó üzlet,
vendéglő

Koresma
és fűszerüzlet (mely
trafiknak is alkalmas
volna) lakással, egész
udvarral Sámsoni uton
hosszabb időre bérbe-
adó. Dienes iroda, Fű-
vészkeret ucca 16. IX-24

Üzlet, műhely,
raktárhelyiség

Kiadó
mészárosüzletnek fele
részről hentesnek. —
Csapó u. 101. 791

Kiadó

nagy, világos műhely-
helyiség, nagytekű ud-
varon, bármilyen ipari
célra október 1-re ki-
adó. Pacsirta ucca 10.
520

Eladó házhely

Eladó

az egyetem szomszéd-
ságában 600 négyszög-
öl villatelek előnyös fi-
zetéssel. Magyar Fe-
renc, Piac u. 28. 862

Villatelek

300 vagy 600 n öl Po-
roszlai ut elején eladó.
Értekezni: Nap u. 4.
851

Házhelyek

az egyetem közvetlen
közeliében, az Andrassy
uton, kedvező áron és
fizetési feltételek mel-
lett eladók. Felvilágo-
sítás a Tiszavidéki —
Mezőgazdák Szövetke-
zeténél, Hunyadi ucca
2. nyerhető. Telefon
17-49. sz. 619

Ingóság eladás

Boroshordók
különböző nagyságban
eladók. Péterfia u. 16.
Ny.

Tomassalak

műtrágya, lucerna alá
elsőrendű, olesón el-
adó. Zöldfa u. 14a.
792

Szőlőprések

hordók eladók. Nap u.
4. szám. 852

Biedermeyer

asztal, fotellek, antik
íróasztal, boroshordó
60 hl. eladók. Kazinczy
u. 2. 433

Nagyon

olesón jókarban levő
borsajtó és hordók el-
adók. Magoss György-
tér 10. 829

Cserépkályha
alig használt eladó. —
Teleki u. 17. szám a.
832

Ebedlőkredene

antikszerű márvány te-
lével, ruhaszekrény,
kofferek stb. olesón el-
adó. Poroszlai ut 53.
833

Eladó ház

Eladó

most épült, teljesen új,
modern két szoba, s
konyha, kamara, elő-
szoba, fürdőszobás, s
adómentes ház Homok
ucca 53. szám.
h. 12x18-ig

Eladó

Homok u. 95. sz. jó
téglaépület 3 szabad la-
kással. Kisebbsel is el-
cserélhető. Dienes iro-
da. Fűvészkeret ucca
16. 17 h IX. 24

Nap

uccán eladó 5 szobás
családi ház. Értekezni:
Nap ucca 4. 850

Eladó

Sarok u. 10. számú ház
nagy udvar gazdálko-
dónak alkalmas. 848

Eladó föld

Részletre

tanyás birtokok eladók
20, 25 és 50 holdasok.
jövedelmező tehenészet-
tel, angol sertésenyész-
téssel. Dienes József
OFB ingatlanforgalmi
irodája, Fűvészkeret uc-
ca 16. IX-24

Földbérlet

Nyirgyházához

közel. Szabolcs megyé-
ben 1000 holdas szesz-
gyáros birtok hasznon-
bérbe adó. Érdeklődők
forduljanak dr. Debre-
czeny Barna ügyvéd-
hez a délelőtti órák-
ban Ferenc József-ut
22-24. IX-23-24 28

Eladó állatok

Bika borjú.

két darab, fajtisza,
eredeti bonyhádi biká-
tól, igen magas tejelő
szintén fajtisza bonyhá-
di anyától származó
13 hónaposok és egy
darab szimentháli ma-
gas tejelő anától, a
debreceni gazdasági
akadémiai bikától! szár-
mazó 3 és fél éves, to-
vábbi tenyésztésre
még igen alkalmas te-
nyészbika, azonnal el-
adó. Értekezhetni le-
het Derzsy Kálmánnál
Hatvan ucca 24. szám
aatt, reggel 7—fél 8
és délután öt ór után.

Eladó

Széchenyi-ut 21. szám
egy jó fejűs tehén és
440 négyszögöl gyümöl-
csős. 859

Fajtisza

postagalombok eladók.
Híradó-szárad, Sám-
soni uti barak. B.

Rhode

Islandi jércék novem-
berre tojók 12-15 —
pengőért eladók. Machó
Dobozy u. 17. IX24.